

Pensionsstyrelsen
Att.: Gitte La Cour Johanson og Anders Dupont

Sendt til: gbo@penst.dk og add@penst.dk

Supplerende hørings svar vedrørende udkast til ændring af ATP-loven

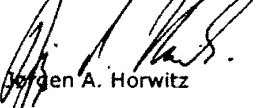
Finansrådet afgav sit hørings svar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove den 14. marts 2011. På baggrund af dagens debat i Berlingske Business finder Finansrådet anledning til at afgive supplerende bemærkninger til vores hørings svar.

I et interview udtaler Bjarne Graven Larsen, direktør i FIH Erhvervsbank A/S (FIH), at banken nok skal overleve, også hvis ATP-loven ikke bliver til noget. Han understreger, at FIH forbereder sig på et scenarie, hvor loven ikke går igennem. Han udtaler: *"Vi har en strategiplan og en række tiltag i gang, som betyder, at vores udlån fremadrettet vil blive finansieret på alternative måder"*.

Disse udtalelser viser efter Finansrådets opfattelse, at der ikke er behov for en lovændring. FIH's interesser kan varetages på anden måde, og FIH arbejder allerede nu aktivt for at få en sådan løsning på plads. Dette finder Finansrådet positivt.

I dette lys vil det være særdeles bemærkelsesværdigt, hvis det besluttes at fremme lovforslaget, som rummer både konkurrencemæssige og statsstøtteretlige problemstillinger. Hvis regeringen alligevel måtte vælge at gøre dette, skal Finansrådet præcisere, at der ved opgørelsen af den samlede markedsandel skal medregnes udlånet fra en hel koncern. I det relevante tilfælde er det udlån fra moderselskabet FIH og fra datterselskaber som FIH Kapital Bank A/S m.fl. Det er som tidligere påpeget væsentligt, at alle lån, som bevilges eller sælges videre til moderselskabet ATP fra datterselskabet FIH eller andre datterselskaber, tæller med i opgørelsen af, om maksimumsgrænsen er nået.

Med venlig hilsen

Jørgen A. Horwitz

Direkte 3370 1001
jah@finansraadet.dk

18. marts 2011

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 411/02
Dok. nr. 279537-v3

Pensionsstyrelsen
Att.: Gitte La Cour Johanson og Anders Dupont

Sendt til: gbo@penst.dk og add@penst.dk

Finansrådets høringssvar vedrørende udkast til ændring af ATP-loven mv.

Beskæftigelsesministeriet sendte den 2. marts 2011 et udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove i høring. Der foreslås i § 1 nr. 13 (ATP-lovens § 26 b) og § 2 nr. 4 (LD-lovens § 6 b) ændringer, som vil give Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) og Lønmodtagernes dyrtidsfond (LD) adgang til at eje og drive penge- eller realkreditvirksomhed i dat-tervirksomheder. Markedsandelen må ikke overstige 5 pct. af et lands samlede udlånsmarked, og ATP's og LD's navn og logo må ikke bruges i markedsføringen.

I det følgende redegøres der for Finansrådets bemærkninger med udgangspunkt i den aktuelle sag, hvor ATP erhverver FIH Erhvervsbank A/S (FIH). Lovforslagets konsekvenser må imidlertid også forstås i et bredere perspektiv, idet ATP ved lovforslaget får en generel og tidsubegrænset lovhjemmel til at opkøbe banker og realkreditinstitutter. Lovforslaget kan set i lyset heraf få afgørende betydning for aktørerne og konkurrencebetingelserne på det danske udlånsmarked.

De principielle betænkeligheder gør sig tilsvarende gældende for lovforslagets § 2 vedrørende LD og gælder også i forhold til de to institutioners erhvervelse af andre typer af finansielle virksomheder.

1. Finansrådets overordnede synspunkter

Det er Finansrådets opfattelse, at der med forslaget ydes uforenelig statsstøtte, som resulterer i en uacceptabel konkurrenceforvridning af markedet. Ved at lade et konsortium med ATP, der modtager lovpligtige statsmidler, købe FIH åbnes der mulighed for, at pensionsopsparede midler kan anvendes til udlån på vilkår, som de almindelige kommercielt drevne banker ikke på nogen måde kan få adgang til.

Det er kritisabelt, at regeringen lader en enkelt aktør få væsentlige konkurrencemæssige fordele, som man her vil give ATP i forbindelse med deres opkøb af FIH på ulige vilkår. ATP får med sit ejerskab af FIH mulighed for at erhverve op til halvdelen af bankernes erhvervsulånemarked. Dette er opgjort på baggrund af tal fra Nationalbanken og Finanstilsynet, jf. **vedlagte skema**.

14. marts 2011

Finanssektorens Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Kontakt Rikke Friberg
Direkte 3370 1080
rf@finansraadet.dk

Journalnr. 411/02
Dok. nr. 278524-v4

Henset til den globale økonomiske krise og den indgribende regulering, der pågår af sektoren, og ikke mindst eftervirkningerne af afviklingen af Amagerbanken, er det allerede i dag vanskeligt for selv sunde og veldrevne finansielle virksomheder at låne penge i udlandet. Her vil FIH i kraft af ATP's ejerskab få finansieringsmuligheder, som ingen tilsvarende penge- eller realkreditinstitutter vil kunne opnå. Ud fra de præmisser vil ATP ikke som påstået kunne drive et datterselskab på markedsvilkår.

Et af de mest omdiskuterede emner under den finansielle krise har været og er fortsat statsstøtte til finansielle virksomheder. Set i lyset heraf, og med sagen om Amagerbanken i frisk erindring, må det skabe international opmærksomhed og usikkerhed om den finansielle sektor i Danmark, at der nu gives mulighed for permanent statsejede finansielle virksomheder, som på ikke-markedsmæssige vilkår kan presse markedet.

Et hensyn til den finansielle stabilitet kan ikke anvendes som begrundelse for forslaget. Ved ATP's opkøb af FIH var den finansielle stabilitet ikke truet. Der var således også et konsortium af private aktører, der bød på FIH. Endvidere var der en statsgaranti, som kunne have opsamlet FIH, hvis den situation havde været aktuel. Endelig er det ikke ATP's opgave at sikre finansiell stabilitet i Danmark.

Det er kritisabelt, at der ikke er foretaget en fornyet konkurrencemæssig vurdering af lovudkastet hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. Styrelsen har alene foretaget en vurdering af et tidligere udkast.

Finansrådet kan på ingen måde støtte det konkurrenceforvridende forslag og mener, at det bør trækkes tilbage. Nedenfor uddybes Finansrådets holdning.

2. Statsstøtteretlige problemstillinger

Det er Finansrådets opfattelse, at en gennemførelse af forslaget vil være i strid med reglerne om statsstøtte i TEUF artikel 107. De fire betingelser i bestemmelsen er opfyldt:

1. For det første er ATP's formue etableret på baggrund af en tvungen indbetalingsordning vedtaget ved lov, og ATP's midler udgør dermed utvivlsomt statsmidler.
2. For det andet vil ATP i praksis komme til at stille sin formue til rådighed for FIH, hvorved FIH får en fordel af konstant og permanent karakter. Der er hermed tale om en begunstiging af visse virksomheder.
3. For det tredje vil ATP's ejerskab give FIH adgang til ATP's formue og betydelige fundingfordele. Der er hermed betydelig risiko for, at der sker en fordrejning af konkurrencevilkårene.
4. Som det fjerde vil ATP's ejerskab af FIH kunne påvirke samhandlen, da ejerskabet også kan få betydning for låneoptagelsen på de internationale markeder. Det er ikke blot FIH's position over for dansk-ejede banker, der vil blive påvirket af lovforslaget. Det vil også få

betydning for FIH's forretningsudøvelse uden for landets grænser og for udenlandske bankers forretning ind i Danmark.

Side 3

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anfører i sit notat af 9. februar 2011 følgende på side 8:

"Denne særlige konkurrencefordel beror ikke på, at ATP er en stor spiller, men på at ATP's virksomhed er lovfæstet med den tilknytning til lovgiver og den sikkerhed for kapitalgrundlaget, som det giver.

Journalnr. 411/02

Dok. nr. 278524-v4

Dertil kommer, at såfremt der igen måtte opstå en situation, hvor interbankmarkedet bryder sammen, vil et ATP-ejet finansielt datterselskab – som følge af den store pensionsopsparing, der følger af ATP's lovfæstede status – have mulighed for at sikre sig en tilstrækkelig likviditet via moderinstituttet. Under finanskrisen var det primære problem, at selv sunde pengeinstitutter havde svært ved at skaffe tilstrækkelig likviditet. Det må lægges til grund, at ATP ikke vil lade et finansielt datterselskab komme i likviditetsmæssige problemer, hvis selskabet i øvrigt er sundt. Derved kan datterselskabet stå i en mere gunstig position end konkurrenterne".

Dette er efter Finansrådets opfattelse en klar indikation af, at der ikke kun er væsentlige konkurrencemæssige, men også statsstøtteretlige problemer i forslaget.

Det vil ikke alene være de danskejede finansielle virksomheder, som vil blive ramt af den ulige konkurrence. Eksistensen af en statsstøttet finansiell virksomhed, som kan få op til halvdelen af erhvervslånemarkedet, vil også gøre det betydeligt vanskeligere for udenlandske finansielle virksomheder at etablere sig i Danmark. En statsstøttet finansiell virksomhed kan tilbyde sine kunder billigere lån end konkurrenter, der arbejder på markedsvilkår, og sikre et større afkast til sine investorer end konkurrenterne.

Endvidere vil det næppe heller i andre EU-lande være acceptabelt, at et dansk finansielt institut med dansk lovgivning i ryggen etablerer sig på deres markeder med op til 5 pct., som anført i lovforslaget.

Det er Finansrådets opfattelse, at regeringen har pligt til at forelægge Kommissionen lovforslaget til godkendelse, jf. artikel 2 (1) i Rådets forordning nr. 659/1999 af 22. marts 1999 (Procedureforordningen). I tilfælde af at regeringen vælger at fremme lovforslaget uden forudgående anmeldelse til Kommissionen, ser Finansrådet ingen anden udvej end at klage til Kommissionen over indholdet af lovforslaget og i den forbindelse redegøre for Finansrådets statsstøtteretlige betænkeligheder.

Forholdene ved ATP's erhvervelse af andelen af FIH

Da FIH blev sat til salg, var der Finansrådet bekendt mindst to potentielle købere. ATP var med i det ene konsortium, mens det andet bestod af pensionskasserne Sampension, PKA, PensionDanmark, Industriens Pension, og AP Pension. Det første konsortium var med ATP's deltagelse delvist finansie-

ret af statsmidler (opkrævet ved lov), mens det andet bestod af rent private aktører.

Side 4

Det kan konstateres, at den islandske stat valgte at sælge til ATP-konsortiet, som måske tilbød den højeste pris. Det er også klart, at salget umiddelbart kunne gennemføres under de gældende regler for ATP's ejerskab af finansielle virksomheder. Tilbuddet fra ATP-konsortiet havde så den betingelse, at ATP skulle have adgang til at erhverve fuldt ejerskab af FIH, og at dømme efter det pres, der er for at få adgang til fuldt ejerskab, er det nærliggende at tro, at det helt fra begyndelsen har været hensigten, at ATP inden for en overskuelig årrække skulle overtage de øvrige konsortiedeltageres ejerandel.

Journalnr. 411/02
Dok. nr. 278524-v4

Det er uklart, hvilke motiver den danske regering har haft til at give efter for ønsket om adgang til fuldt ejerskab for ATP og dermed sikre den islandske stat en bedre pris for FIH på bekostning af lige konkurrencevilkår i den samlede, danske finansielle sektor.

Et tilsagn fra regeringen til FIH om at ændre loven kan således ligne en bevidst strategi om at få borgernes opsavede midler i spil i den finansielle sektor. Denne opfattelse underbygges – efter Finansrådets opfattelse – af statsministerens udtalelser på pressemødet den 18. januar 2011. Statsministeren udtalte blandt andet følgende: *"Vi er nødt til i samarbejde med pensionskasserne at se, om det ikke er muligt at rejse ekstra kapital, der kan stilles til rådighed for de små og de mellemstore virksomheder [...] Vi er nødt til at engagere landets pensionskasser i at tilvejebringe et milliardbeløb, der kan målrettes små og mellemstore virksomheder. Og det kræver noget mere albuerum – blandt andet til ATP – og det er det, dette lovforslag skal sigte at give."*

Det kan heraf udledes, at lovforslaget åbner adgang til, at små og mellemstore virksomheder kan få finansiering gennem ATP-ejede banker, som de små og mellemstore virksomheder ellers ikke kan få af de almindelige banker. Statsministerens udtalelse indikerer, at lovforslaget skal gøre det muligt for ATP at yde lån, hvor andre kommercielle banker ikke kan være med. Hertil er det væsentligt at tilføje, at FIH ikke har eller vil tilbyde produkter, som ikke kan fås i andre banker. Hermed vil lovudkastet utvivlsomt medføre en konkurrenceforvridning.

Det er ikke ATP's formål at sikre finansiell stabilitet

Af bemærkningerne til lovudkastet fremgår det, at der er foretaget en afvejning af ATP's og LD's mulighed for at sikre pensionsopsparerne eller medlemmerne det højst mulige afkast sammenholdt med hensynet til finansiell stabilitet og de konkurrencemæssige aspekter.

ATP er en selvejende institution, oprettet ved lov med det formål at udbetale lønmodtagere m.fl. tillægspension i overensstemmelse med ATP-loven samt i forbindelse hermed modtage bidrag, forvalte formuen gennem investering i værdipapirer og visse kapitalandele samt dertil relaterede finansielle

le instrumenter, opføre, eje og drive fast ejendom, eje aktier i tillægspensionsordningens dattervirksomheder og drive andre forretninger i overensstemmelse med loven og dertil relaterede opgaver af mindre væsentlig karakter. ATP-loven har således et socialt perspektiv i form af sikring af pensionsudbetalinger.

Side 5

ATP har ikke til formål at sikre den finansielle stabilitet i Danmark. I den aktuelle situation med købet af FIH var der heller ikke tale om en sikring af den finansielle stabilitet. Den finansielle stabilitet var ikke truet, idet der på tidspunktet for overdragelsen var en generel statsgaranti, som ville have kunnet opsamle FIH, hvis der på det tidspunkt var problemer med bankens overlevelse.

Journalnr. 411/02

Dok. nr. 278524-v4

Finansiel stabilitet i Danmark må derimod sikres inden for de rammer, der gælder for Finansiell Stabilitet A/S' virke. Finansiell Stabilitet A/S er netop oprettet for at sikre finansiell stabilitet efter godkendelse fra Kommissionen. Selskabets dattervirksomheder, der opererer i det kommercielle marked, er underlagt betydelige adfærdsmæssige restriktioner for at forhindre konkurrenceforvridning. Dattervirksomhederne kan ligeledes kun, grundet deres tilknytning til staten, være til stede på markedet i en kortere periode. Såfremt ATP ligeledes skulle kontrollere dattervirksomheder i det finansielle marked, må hertil for det første kræves, at ordningen godkendes af Kommissionen, og for det andet at dattervirksomhedernes adfærd på samme måde undergives væsentlige begrænsninger for at sikre imod statslig konkurrenceforvridning på markedet.

3. De konkurrencemæssige konsekvenser af lovforslaget

Betydelige konkurrencefordele

Det er Finansrådets opfattelse, at lovudkastet langt fra løser de konkurrencemæssige betænkeligheder, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen redegør for i sin vurdering af 9. februar 2011. Et maksimum på 5 pct. forhindrer ikke FIH i at opnå bedre muligheder end den øvrige sektor. For det første vil ATP's kapital stille FIH betydeligt bedre end konkurrenterne i markedet, idet ATP er sikret løbende pensionsmidler, som ingen anden aktør vil kunne opnå adgang til. ATP kan stille kapital til rådighed på mange måder, herunder ved opkøb af FIH's egne obligationer og overtagelse af engagementer. I praksis vil ATP's kapital optræde som en statsgaranti, som vil sikre FIH en stabil og betydelig kapitaltilførsel. For det andet vil FIH opnå store fordele på fundingmarkedet. Ratingbureauerne vil utvivlsomt tillægge ATP's ejerskab en overordentlig stor værdi. Statsgarantien vil dermed give FIH vilkår på de internationale lånemarkeder, som andre aktører ikke vil kunne opnå.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har udtrykkeligt i sin vurdering anført, at ratingen for datterselskabet bliver bedre, end den ellers ville have været.

Dette forhold lægger FIH's direktør, Bjarne Graven Larsen, heller ikke skjul på. Han udtaler den 10. februar 2011 til FinansWatch, at: "*Regeringen vil give ATP lov til at være majoritetsaktionær i en bank, og det kan gavne FIH*

Erhvervsbanks rating." Han udtaler videre: "Moodys har i dialogen med os lagt vægt på, at de afventer en afklaring på lovgivningen. Det her er i hvert fald en hel klar positiv faktor i ratingbureauernes vurdering af FIH".

Side 6

Den reelle betydning af en markedsandel på 5 procent

Det næste væsentlige forhold er, at FIH er en erhvervsbank og derfor må forventes at satse på at udvide sin markedsandel på dette område. Ser man på de seneste tal, var FIH's udlån ved udgangen af 2010 på 58 mia. kr., hvoraf 96 pct. er til erhvervsvirksomheder. FIH's andel af kreditinstitutternes samlede udlån udgør, afhængig af opgørelsesmetoden, 1,2-1,5 pct. Ved den foreslåede grænse på 5 pct. kan FIH potentielt øge udlånet op til mellem 200 og 250 mia. kr. Sker det, vil FIH få en markedsandel på mellem 40 og 50 pct. af bankernes samlede erhvervsudlån. Dermed vil FIH blive en betydeligt større erhvervsbank end de fleste andre sammenlignelige gruppe 1- og gruppe 2-banker. Det kan næppe være et politisk ønske, at der skal kunne ske en så radikal ændring af de eksisterende markedsandele, når konkurrencen er baseret på statsmidler.

Journaln. 411/02

Dok. nr. 278524-v4

Drift på markedsvilkår er illusorisk

Af bemærkningerne til lovudkastet fremgår det, at finansielle virksomheder, som ATP driver, skal drives på markedsvilkår. Dette er efter Finansrådets opfattelse illusorisk. Hvis FIH reelt skal agere på samme markedsvilkår, som de øvrige finansielle institutter, vil det være nødvendigt i loven udtrykkeligt at indføre et forbud mod, at ATP kan stille kapital til rådighed for et datterselskab. ATP's reserver af danskernes pensionsmidler må ikke anvendes til at skabe urimelige konkurrencevilkår i forhold til de kommercielt drevne banker. Selv med disse begrænsninger vil det være tvivlsomt, om det kan udelukkes, at der er tale om uforenelig statsstøtte.

Finansrådet har noteret sig, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i sit notat af 9. februar 2011 også er betænkelig ved ejerskabet. Det følger af side 10 midt, at: "*Selv om ATP overholder ATP-lovens § 26, kan der stadig være en risiko for, at der i bestyrelsens beslutninger om fortsatte investeringer i datterselskaber kommer til at indgå andre hensyn, end en privat investor ville inddrage i samme situation. Der er således også på dette punkt en risiko for konkurrenceforvridning, så længe der ikke er ejermæssig adskillelse.*"

Konsekvenserne for erhvervet er glemt

I bemærkningernes afsnit 4 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet anføres det, at forslaget vil kunne få betydning for erhvervslivet, da det vil kunne være medvirkende til at skabe mere konkurrence. Der bør i lovbemærkningerne tilføjes et afsnit, som analyserer de konkurrence- og fundingmæssige konsekvenser for den finansielle sektor. Det bør udtrykkeligt blandt andet fremgå, at lovforslaget vil resultere i mindre indtjening til de kommercielt drevne finansielle virksomheder og et dårligere afkast til investorerne i disse virksomheder.

Aktuelt er flere danske banker på de udenlandske ratingbureauers observationslister med risiko for at rykke ned i en lavere kategori. De nye mulighe-

der, en lovændring vil give de ATP-ejede finansielle virksomheder, aktuelt FIH, kan blive den udløsende faktor for nedjusteringen. Som følge af nedjusteringen vil de pågældende bankers fundingomkostninger stige og medvirke til at forringe mulighederne for at yde lån på konkurrencedygtige vilkår i konkurrence med statsstøttede finansielle virksomheder ejet af ATP.

4. Ledelsesmæssige udfordringer

Det følger af ATP-lovens § 20, at ATP skal ledes af et repræsentantskab, en bestyrelse og en direktør. Efter § 21 skal repræsentantskabet bestå af 15 arbejdsgiverrepræsentanter og 15 lønmodtagerrepræsentanter samt en formand. Alle udpeget efter en fast fordeling blandt organisationerne. Bestyrelsen skal efter § 23 bestå af formanden fra repræsentantskabet og 12 andre medlemmer valgt mellem repræsentantskabets medlemmer. Det må hermed konstateres, at alle medlemmer af repræsentantskab og bestyrelse er politisk udpegede. Det er dermed en ledelse, hvor der er risiko for, at der ikke er fokus på at drive en forretningsmæssig virksomhed, men som i stedet skal varetage helt andre hensyn.

Det manglende forretningsmæssige fokus hos ATP's repræsentantskab og bestyrelse giver den daglige ledelse, direktionen, meget vide muligheder i forhold FIH. Dertil kommer, at ATP's adgang til at udpege FIH's ledelse vil give en betydelig risiko for sammenblanding af midler fra fond og bank. Vi finder denne governancestruktur principielt betænkelig. Dette synspunkt er principielt og har ingen relation til den aktuelle ledelse i ATP.

5. Mindstekrav hvis konkurrencen ikke skal sættes ud af kraft

Det er, som angivet indledningsvis, Finansrådets opfattelse, at dette lovudkast skal trækkes tilbage. Der er tale om uforenelig statsstøtte og en urimelig skævvridning af konkurrencen i den finansielle sektor.

Hvis forslaget desuagtet måtte nyde fremme, skal Finansrådet anbefale, at ATP's ejerskab af FIH bliver tidsbegrænset. Vi kan tilslutte os det synspunkt, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens direktør, Agnete Gersing, gav udtryk for i en artikel i Børsen den 4. marts 2011. Her er hun citeret for følgende: *"ATP-ejede kreditinstitutter vil dog fortsat kunne have en konkurrencemæssig fordel i form af bedre finansieringsmuligheder. Ud fra konkurrencemæssige hensyn ville det alt andet lige være en fordel, hvis det var muligt at finde en løsning, hvor ATP's ejerskab ikke var permanent"*.

Hvis forslaget ikke trækkes tilbage, skal Finansrådet anbefale, at der som minimum indsættes følgende betingelser for ATP's ejerskab:

1. Der skal indføres en tidsbegrænsning af selve ordningen
2. Grænsen på 5 pct. skal nedsættes betragteligt
3. Der skal indsættes en grænse for, hvor stor en del af erhvervslåne-markedet FIH må have
4. Lån, som datterselskabet eventuelt måtte bevilge og sælge videre til moderselskabet, skal indregnes i maksimumgrænsen
5. Der skal indsættes en kvalitativ grænse for, hvor meget kapital ATP må stille til rådighed for et finansielt datterselskab

6. Der skal indarbejdes "Chinese walls" direkte i loven, som sikrer, at ATP's kapital ikke frit kan stilles til rådighed for en finansiel virksomhed ejet af ATP. Det skal eksplicit indarbejdes i loven, at ATP kun må stille kapital til rådighed på markedsvilkår. Det skal yderligere fremgå, at ATP kun må stille likviditetsfaciliteter til rådighed for FIH svarende til, hvad tilsvarende banker har adgang til.
7. "Chinese walls" skal være fuldt ud gennemsigtige, således at også ratingbureauerne kan se, at ATP ikke kan stille kapital frit til rådighed.

Side 8

Journalnr. 411/02

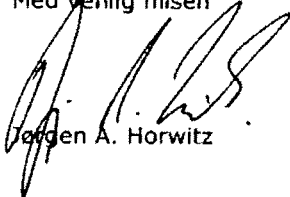
Dok. nr. 278524-v4

Principielt bør den midlertidige ordning i givet fald indskrænkes til ATP's mulighed for ejerskab af FIH. Om nødvendigt skal ovenstående synspunkter også gælde lovforslagets § 2 vedrørende lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Selv med disse begrænsninger vil Finansrådet dog ikke udelukke, at der er tale om uforenelig statsstøtte.

Finansrådet opfordrer til, at regeringen på baggrund af statsstøtteelementet og de konkurrenceforvridende konsekvenser undlader at fremme forslaget.

Med venlig hilsen

Jørgen A. Horwitz

Direkte 3370 1001

jah@finansraadet.dk

Bilag

Der findes ikke officiel tilgængelig statistik, der kan dække betegnelsen

"derved opnår en markedsandel, der overstiger 5 pct. af et lands samlede udlånsmarked inden for penge- og realkreditinstitutvirksomhed. Det samlede udlånsmarked for hvert enkelt land omfatter det samlede marked for udlån, inkl. realkreditudlån af midler til private, erhvervsdrivende og institutioner m.v. - opgjort ud fra udlånets størrelse, inkl. garantier, men før nedskrivninger og hensættelser."

Nedenstående er derfor det bedste skøn for nuværende. Lovforslaget angiver ikke, hvad der skal bruges som grundlag til at vurdere markedsandele.

ØEM bruger som oftest Finanstilsynets tal, der inkluderer garantier, men også danske bankers filialers udlån i udlandet (som ikke bør indregnes).

Nationalbanken har to kilder: Ikke-konsolideret og konsolideret (mellemværender mellem MFI'er i Danmark er udeladt). Disse er for udlån til indlændinge. Til gengæld er der ikke garantier med, og MFI sektortallet (konsolideret) har desuden udlån fra andre kreditinstitutter, pengemarkedsforeninger og Nationalbank med. Brugen af kilde er derfor afgørende, se tabel 1 og 2.

Afhængig af kilde kan udlånet med en andel på 5 pct. udgøre mellem 192 mia. kr. til 248 mia. kr. 248 mia. kr. er formentligt i overkanten, hvis danske filialers udlån i udlandet holdes ude af FT's opgørelse. Men der skal så også liggelse udlån fra udenlandske filialer i Danmark foruden grænseoverskydende lån i det omfang, eksisterende statistik ikke fanger det.

FIHs udlån er i dag 58 mia. kr. 90 pct. af FIH's udlån i dag er til ikke-finansielle virksomheder.

Betydningen af den fastsatte andel fremgår af tabel 2. Grænsen på 5 pct. betyder, at FIH kan opnå mellem 40 og 50 pct. af bankernes erhvervsudlån. FIH markedsandel inden for bankernes erhvervsudlån vurderes i dag at udgøre ca. 11 pct.

Tabel 1: Markedsandele ultimo 2010, FIH koncernen

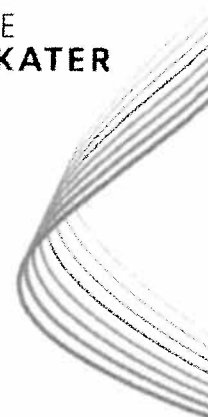
	Banker og realkredit, DNB	Banker og realkredit, FT	MFI sektoren konsolideret, DNB
FIH	1,3%	1,2%	1,5%

Anm.: DNB og FT er hhv. Nationalbanken og Finanstilsynet som kilde.

Tabel 2: Mulige markedsandele for FIH ved forskellige grænser, pct.

Kilde	Med en andel af	FIH andel (I dag 1,3%)	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%	3,5%	4,0%	4,5%	5,0%
Banker og realkredit, DNB	Bankernes erhvervsudlån	10,6	14	18	23	28	32	37	41	46
Banker og realkredit, FT	Bankernes erhvervsudlån	10,8	15	20	25	30	35	40	45	50
MFI sektoren konsolideret, DNB	Bankernes erhvervsudlån	10,6	12	16	19	23	27	31	35	39
Banker og realkredit, DNB	Banker og realkreditinstitutters erhvervsudlån	4,9	7	9	11	13	16	18	20	22
Banker og realkredit, FT	Banker og realkreditinstitutters erhvervsudlån	4,9	7	10	12	15	17	19	22	24
MFI sektoren konsolideret, DNB	Banker og realkreditinstitutters erhvervsudlån	4,9	6	7	9	11	13	15	17	19
Banker og realkredit, DNB	Banker og realkreditinstitutters udlån til husholdninger	0,0	3	4	5	6	7	8	9	10
Banker og realkredit, FT	Banker og realkreditinstitutters udlån til husholdninger	0,0	3	4	5	6	7	9	10	11
MFI sektoren konsolideret, DNB	Banker og realkreditinstitutters udlån til husholdninger	0,0	2	3	4	5	6	7	7	8

Anm.: Erhvervsudlån er til ikke-finansielle virksomheder. Medtages finansielle virksomheder eksklusive MFI'ere, er andelen 8,0 pct. og 4,3 pct. afhængig af, hvilken kilde der lægges til grund. Til andele af de enkelte markeder er brugt DNB.

Beskæftigelsesministeriet
Pensionsstyrelsen
Landemærket 11
1119 København K
Att.: Gitte La Cour Johansson og Anders Dupont
gbo@penst.dk og add@penst.dk

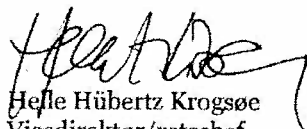
21. marts 2011

**Udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skatte-
love**

Pensionsstyrelsen har den 2. marts 2011 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove i høring med høringsfrist den 14. marts 2011.

Udkastet har været behandlet i Danske Advokaters fagudvalg for bank- og finansieringsret. Udkastet giver ikke Danske Advokater anledning til at afgive høringsvar.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
Vicedirektør/retschef
hk@danskeadvokater.dk

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
service@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8, 1306 København K. Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 e-mail: fsr@fsr.dk Internet: www.fsr.dk

Beskæftigelsesministeriet
Att.: Anders Dupont og Gitte La Cour Johansson

E-mail: add@penst.dk, gbo@penst.dk

17. marts 2011
JDB/LSJ X:\Faglig\HORSVAR\2011\H022-11.doc

Høring over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering) - H022-11

Foreningen af Statsautoriserede Revisorer har med Beskæftigelsesministeriets e-mail af 2. marts 2011 modtaget ovennævnte høring med anmodning om foreningens bemærkninger.

FSR har ingen bemærkninger til det fremsendte høringsudkast.

Med venlig hilsen

Jakob Dedenroth Bernhoft
chefkonsulent

Advokatrådet

ADVOKAT
SAMFUNDET

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 16-03-2011
SAGSNR.: 2011 - 861
ID NR.: 47288

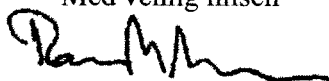
gbo@penst.dk, add@penst.dk

**Høring - forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove
(delvis harmonisering)**

Ved e-mail af 02-03-2011 har Fødevarestyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte udkast.

Advokatrådet har ingen bemærkninger hertil.

Med venlig hilsen

Rasmus Møller Madsen

Pr. e-mail

16. marts 2011

msp

S1238 - D23238

Pensionsstyrelsen
Beskæftigelsesministeriet
Att.: Gitte La Cour Johansen og Anders Dupont

Forslag til Lov om ændring af lov om ATP og lov om LD

Vi har den 3. marts modtaget jeres udkast til forslag til Lov om ændring af lov om Arbejds-
markedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond og forskellige skattelove
med anmodning om vores kommentarer til udkastet.

I vores gennemgang af lovudkastet har vi alene haft fokus på de dele af udkastet, som giver
ATP og LD adgang til ejerskab af penge- og realkreditinstitutter under nærmere fastsatte
betingelser. Det vil sige lovforslagets § 1, nr. 11-13 og § 2, nr. 3 og 4.

Principielle kommentarer

Vi er imod, at ATP og LD får adgang til via dattervirksomheder at drive penge- og realkredit-
institutvirksomhed i konkurrence med de private virksomheder på det finansielle marked. Set
fra de private virksomheder bliver der tale om konkurrence på ulige vilkår. Det ikke er accep-
tabelt. Problemstillingen har vi tidligere påpeget overfor statsministeren og anbefalet, at for-
slaget ikke gennemføres.

Lovudkastet giver mulighed for, at der på det danske finansielle marked kan etableres finan-
sielle virksomheder, som nyder fordel af den adgang til billigere funding, som må antages at
være til stede for ATP og eventuelt tillige LD. Det er i sig selv betænkeligt, særligt i lyset af at
ATP's og LD's særstatus er sikret ved lov.

Hertil kommer, at der vil kunne etableres endda meget store aktører på det danske finansielle
marked for udlån. Begrænsningen på 5 pct. af det samlede danske udlånsmarked svarer
til et udlån på ca. 180 mia. kr. Til illustration har Jyske Bank et udlån på ca. 110 mia. kr., og
Danske Bank har et udlån på ca. 305 mia. kr. i Danmark.

Specifikke kommentarer

Hvis liberaliseringen af ATP's og LD's adgang til at drive finansiell virksomhed alligevel bliver
gennemført, er det væsentligt for os, at der sker en opstramning. Det gælder de begræns-
ninger, som er lagt ind i lovudkastet for at imødekomme de betænkeligheder, som Konkur-

rence- og Forbrugerstyrelsen udtrykte. Af hensyn til et velfungerende finansielt marked, hvor aktørerne i videst muligt omfang konkurrerer på lige vilkår, gælder det særligt i forhold til, hvor store ATP's og LD's finansielle dattervirksomheder må være.

Det bør konkret ske ved en reduktion af den foreslåede 5 pct. grænse til et langt lavere niveau. Under alle omstændigheder er der behov for at sætte en grænse for tilstedeværelsen på markedet for erhvervs kunder.

Vi vil i øvrigt bemærke, at den foreslåede grænse på 5 pct. svarende til et udlån i niveauet 180 mia. kr., langt fra er nødvendiggjort af ATP's nylige erhvervelse af kapitalandele i FIH Erhvervsbank. FIH Erhvervsbank har et udlån i niveauet 60 mia. kr., mens FIH Realkredit blot har et udlån i niveauet 333 mio. kr.

Endelig har vi bemærket, at det ifølge lovbemærkningerne er Regeringens hensigt at sikre ATP og LD mulighed for at varetage sine langsigtede investorinteresser. Herunder i situationer hvor fondene i forhold til en eksisterende investering overtager eksisterende medinvestorerens ejerandele. Det hensyn kan efter vores vurdering formentlig tilgodeses ved langt mindre indgribende ændringer. Det kan ske ved at give ATP og LD lov til midlertidigt at opnå bestemmende indflydelse i særlige tilfælde efter forudgående godkendelse fra Finanstilsynet.

Med venlig hilsen

Jan Knøsgaard

cc. Finansdirektør Jens Lundager, Økonomi- og Erhvervsministeriet

Landsorganisationen i Danmark
Danish Confederation of Trade Unions

Islands Brygge 32D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Pensionsstyrelsen
Att. Gitte La Cour Johansson og Anders Dupont

Sagsnr. 11-105
Vores ref. HBØ/ibu
Deres ref.
Den 15. marts 2011

Høringsvar til lovforslag om ændring af lov om ATP, LD mv. (delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.)

I følge gældende regler har ATP og LD mulighed for at placere midler i (fuldt ejede) dattervirksomheder, der driver finansiell virksomhed. Muligheden gælder dog ikke pengeinstitut, realkreditinstitut og forsikringsvirksomhed. Derved adskiller placementsreglerne for ATP og LD sig fra andre finansielle virksomheder, der via fuldt ejede datterselskaber også har mulighed for at drive pengeinstitut, realkreditinstitut og forsikringsvirksomhed.

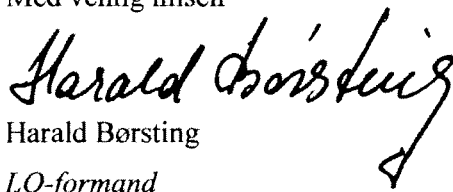
Lovforslaget åbner for, at ATP og LD kan placere midler i datterselskaber, der driver pengeinstitut og realkreditinstitut virksomhed under en række specifikke begrænsninger. Forbuddet mod fuldt ejede datterselskaber på liv- og pensionsområdet opretholdes uændret.

Begrænsningerne har form af:

- At ATP, henholdsvis LD, ikke gennem dattervirksomhed må opnå en markedsandel, der overstiger 5 pct. af et lands samlede udlånsmarked.
- At ATP, henholdsvis LD, ikke kan sælge administrative ydelser til datterselskaber med bank- og realkreditvirksomhed.
- At ATP's, henholdsvis LD's navn, logo og farver må ikke anvendes for dattervirksomheder inden for bank- og realkreditvirksomhed.

LO ser positivt på de nye muligheder for ATP's og LD's virke, men finder, at begrænsningerne kan lægge u hensigtsmæssige bånd på ATP's, henholdsvis LD's, mulighed for en effektiv porteføljepleje. Det gælder f.eks., det arbitrære loft på investeringsstørrelse – defineret som en maksimal markedsandel på 5 pct. over et lands samlede udlånsmarked. Såfremt et sådant loft hindrer ATP, henholdsvis LD, i at varetage sine langsigtede interesser som investor og sikre medlemmerne det højeste mulige afkast, vil det i sidste ende gå ud over lønmodtagerne, der alt andet lige vil få mindre at leve af i alderdommen.

Med venlig hilsen

Harald Børsting
LO-formand

Pensionsstyrelsen
Att. Gitte la Cour Johansen og Anders Dupont

E-mail gbo@penst.dk og add@penst.dk

Realkreditforeningens høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om ATP mv.

Pensionsstyrelsen har udsendt udkast til lovforslag i høring.

Fokus for dette høringssvar er den del af lovudkastet, som skaber adgang for ATP og LD til at eje pengeinstitutter og realkreditinstitutter.

Realkreditforeningen har sammen med Realkreditrådet, Finansrådet og Forsikring & Pension rettet henvendelse til statsministeren med brev af 13. januar 2011 for at redegøre for sektorens overordnede synspunkter i anledning af, at der agtes skabt adgang for ATP til at eje og drive pengeinstitutter og realkreditinstitutter i konkurrence med private virksomheder på disse forretningsområder.

Vi benytter lejligheden til at gentage de fremsatte synspunkter, herunder den helt grundlæggende indsigelse imod at give ATP tilladelse til at eje og drive pengeinstitut- og realkreditvirksomhed, nemlig at der ikke hverken med det foreliggende lovudkast eller på anden vis kan skabes den fornødne konkurrencemæssige ligestilling mellem ATP og LD og den private finansielle sektor. Dette er tilfældet allerede fordi ATP's og LD's midler opkræves ved lov fra lønmodtagerne gennem arbejdsgiverne på linje med skatteopkrævningerne.

Der henvises angående de konkurrencemæssige betænkeligheder ved konstruktionen til Konkurrencestyrelsens udtalelse af 9. februar 2011, og især til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen bemærkninger på side 8:

"Denne særlige konkurrencefordel beror ikke på, at ATP er en stor spiller, men på at ATP's virksomhed er lovfæstet med den tilknytning til lovgiver og den sikkerhed for kapitalgrundlaget, som det giver.

Dertil kommer, at såfremt der igen måtte opstå en situation, hvor interbankmarkedet bryder sammen, vil et ATP-ejet finansielt datterselskab – som følge af den store pensionsopsparing, der følger af ATP's lovfæstede status – have mulighed for at sikre sig en tilstrækkelig likviditet via moderinstituttet. Under finanskrisen var det primære problem, at selv sunde pengeinstitutter havde svært ved at skaffe tilstrækkelig likviditet. Det må lægges til grund, at ATP ikke vil lade et finansielt datterselskab komme i likviditetsmæssige problemer, hvis selskabet i øvrigt er sundt. Derved kan datterselskabet stå i en mere gunstig position end konkurrenterne".

16. marts 2011

Finanssektorens Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

Journalnr. 115/01
Dok. nr. 279188-v1

Det kan på denne baggrund undre, at der i lovudkastets indledende bemærkninger (1. Indledning, 6. afsnit) anføres, at der ikke fra konkurrencemyndighedernes side fremføres konkurrenceretlige eller statsstøtteretlige betænkeligheder.

Side 2

Vi er bekendt med, at også ATP og FIH er sig denne fordel bevidst, idet FIH's direktør, Bjarne Graven Larsen, offentligt har udtalt, at der netop er positiv faktor i ratingbureauernes rating af FIH, at der er en solid majoritetsaktionær i form af ATP. Det kan ikke være en lovgivningsopgave at sikre FIH en så begunstiget position.

Journalnr. 115/01
Dok. nr. 279188-v1

Når man dertil lægger, at der i lovudkastet skabes rum til at FIH under ATP's ejerskab kan vokse frem til 5 % markedsandel af det totale låne-marked, så må det konstateres at der reelt oprettes en statsbegunstiget bank og realkreditvirksomhed af betydelig størrelse, som ingen andre aktører på markedet kan konkurrere lige med.

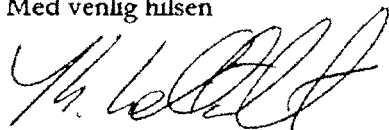
At adgangen til likviditet er helt afgørende ses af de vanskeligheder, som danske finansielle virksomheder har registreret i forhold til pengemarkedet siden Amagerbankens kollaps.

Realkreditforeningen kan derfor ikke støtte denne centrale del af lovudkastet, og beklager at det overhovedet er en del af regeringens politik.

I lovudkastet henvises under bemærkningerne til § 1, nr. 13 i 1. afsnit, sidste punktum, til hensynet til den finansielle stabilitet. Det er ikke Realkreditforeningens opfattelse, at ATP har en opgave i forhold til sikringen af den finansielle stabilitet.

Hvis man ønsker at leve op til de opstillede forudsætninger for lovforslagets fremsættelse, nemlig at skabe mulighed for ATP og LD kan varetage deres langsigtede investorinteresser, så kan denne betingelse opfyldes ved langt mindre indgribende foranstaltninger. Dels kan man tidsbegrænse adgangen til ejerskab, som i øvrigt foreslået af Konkurrencestyrelsens direktør, og dels kan (og bør) man sænke grænsen markant for den markedsandel, som udlånsaktiviteten totalt må udgøre.

Med venlig hilsen

Karsten Beltoft

Pensionsstyrelsen
Landemærket 11
DK-1119 København K

14.03.2011

11-0230

LIPE

Høringsvar til lovforslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove

FTF har modtaget "Forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove" i høring og har følgende bemærkninger:

Lovforslaget indeholder en delvis harmonisering af ATP's og LD's mulighed for via dattervirksomheder at drive finansiel virksomhed i lighed med, hvad der gælder for andre finansielle virksomheder. Derudover er der primært tale om tekniske ændringer, herunder som følge af ophøret af Den Særlige Pensionsopsparing.

FTF har ikke bemærkninger til den del af forslaget, der vedrører ophøret af Den Særlige Pensionsopsparing.

FTF har følgende bemærkninger til den del af lovforslaget, der vedrører en delvis harmonisering af ATP's og LD's mulighed for via dattervirksomheder at drive finansiel virksomhed i lighed med, hvad der gælder for andre finansielle virksomheder.

FTF finder det positivt, at lovforslaget åbner for, at ATP og LD kan placere midler i datterselskaber og derved drive finansiel virksomhed.

FTF finder, at det er uhensigtsmæssigt, at ATP's og LD's bliver begrænset i forhold til det, der gælder for andre virksomheder i branchen fx at navn og logo ikke må bruges markedsføring af et penge- eller realkreditinstitut, det vil vanskeliggøre ATP's opgave med at varetage sine langsigtede investorinteresser bedst muligt.

Med venlig hilsen

Bente Sorgenfrey
Formand

Til: Beskæftigelsesministeriet pr. mail
Att. Anders Dupont (add@penst.dk)
Fra: Dansk Erhverv

Høringssvar, forslag til lov om ændring af lov om ATP, lov om LD og forskellige skattelove

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv anerkender det overordnede formål med lovforslaget, nemlig – via ændrede investeringsregler for ATP og LD - at facilitere øget finansiering af erhvervmæssig karakter.

Omvendt har vi væsentlige konkurrenceøkonomiske betænkeligheder ved, at ATP og LD gives udvidet mulighed for at drive bank-, realkredit- og forsikringsvirksomhed. Det skyldes, at lovgivningen som bekendt skal understøtte lige vilkår i konkurrence mellem forskellige markedsaktører.

Selvom det af lovforslagets bemærkninger udtrykkeligt fremgår, at ATP og LD skal drive deres respektive finansielle dattervirksomheder på markedsvilkår, er Dansk Erhverv bekymret for, om det i praksis kan sikres i al fremtid. Dansk Erhverv frygter, at lovforslaget på sigt vil indebære ujævnbyrdig konkurrence, jf. at ATP og LD automatisk er sikret et massivt flow af billig ”funding”, som almindelige pengeinstitutter ikke kan konkurrere med.

På den baggrund anbefaler Dansk Erhverv, at de i lovforslaget foreslåede, udvidede investeringsregler for ATP og LD gøres tidsbegrænsede.

Specifikke bemærkninger

I bemærkningerne til lovforslaget, afsnit 1 fremgår det, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i et notat af 9. februar 2011 har givet udtryk for konkurrenceøkonomiske betænkeligheder – men at nærværende lovforslag angiveligt skulle tage højde for disse betænkeligheder. I bemærkningerne til lovforslaget fremgår det dog ikke hvorledes nærværende lovforslag tager højde for omtalte betænkeligheder.

Derudover har Dansk Erhverv ingen specifikke bemærkninger, heller ikke til udfasningen af SP.

Med venlig hilsen

Christian T. Ingemann
Direktør

Beskæftigelsesministeriet
Att.: Pensionsstyrelsen

Sendt på e-mail til: Gitte La Cour Johansson (gbo@penst.dk) og
Anders Dupont (add@penst.dk)

14. marts 2011

Ref. nr.: ATP-01-01-118
Oplys venligst ved
henvendelse

Høring over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.)

Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) har den 2. marts 2011 via e-mail modtaget forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.) i høring.

Udover nogle tekniske ændringer, herunder som følge af ophøret af Særlig Pensionsopsparing, rummer det fremsendte forslag en delvis harmonisering af ATP og LD's mulighed for via dattervirksomheder at drive finansiell virksomhed i lighed med, hvad der gælder for andre finansielle virksomheder.

Dette høringssvar erstatter ATP's høringssvar af 11. marts 2011.

Generelle bemærkninger

ATP har noteret sig, at lovforslaget i væsentligt omfang afspejler Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering af, at en fuld harmonisering vil indebære konkurrencemæssige betænkeligheder.

ATP er ikke enig i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, som efter ATP's opfattelse ikke er baseret på et tilstrækkeligt dokumenteret grundlag.

Uanset at ATP ikke har intentioner om at udvide sit virkefelt til at agere på det danske marked for finansiell virksomhed, ser ATP ingen grund til, at ATP's investeringsregler ikke skal harmoniseres fuldt ud med de regler, der fx gælder for forsikringsselskaber og pensionskasser. ATP bør have samme muligheder som forsikringsselskaber og pensionskasser for at kunne varetage sine langsigtede investorinteresser bedst muligt, særligt i situationer, hvor ATP i forhold til en eksisterende investering ønsker at overtage eksisterende medinvestorers ejerandele eller ønsker at udvide sin ejerandel.

Vi henviser i den forbindelse til ATP's høringssvar af 8. februar 2011 til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, som vi vedlægger dette høringssvar, idet vi her kort vil fremhæve de væsentligste grunde til, hvorfor ATP's investeringsregler også på dette punkt bør harmoniseres fuldt ud med øvrige finansielle virksomheder:

ATP
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød
Tlf.: 70 11 12 13
Fax: 48 20 48 00
www.atp.dk
CVR-nr.: 43405810

Telefontid:
Man-tors: 8.00-16.00
Fredag: 8.00-15.30

- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har konkluderet, at der ikke er hverken statsstøtteretlige eller konkurrenceretlige betænkeligheder herved.
- Uanset at ATP ikke har drift af finansiel virksomhed som et selvstændigt formål, kan majoritetsinvesteringer i eller lån til finansielle virksomheder – ligesom andre investeringer – være en hensigtsmæssig placering af midlerne. ATP er som andre forsikringselskaber og pensionskasser forpligtet til forvalte sine midler med henblik på at opnå det bedst mulige risikoregerede afkast.¹
- ATP er underlagt værnsregler, hvor ATP driver virksomhed i konkurrence med andre aktører, herunder om salg af ydelser til sådanne virksomheder.
- ATP er i dag kendt som en obligatorisk pensionsordning for alle lønmodtager m.fl. Der foreligger ikke analyser af værdien af navnet ATP, som konkluderer, at ATP's navn skulle udgøre en særlig fordel i konkurrence med større danske finansielle virksomheders brands.

Siden offentliggørelsen af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering, har styrelsen i dagspressen derudover gjort det synspunkt gældende, at det ud fra konkurrencemæssige hensyn alt andet lige ville være en fordel, hvis det var muligt at finde en løsning, hvor ATP's ejerskab ikke var permanent.

Det er ATP's vurdering, at et forslag om at fastsætte en tidsbegrænsning for ATP's ejerskab af en finansiel virksomhed vil indebære, at ATP – i modsætning til andre investorer – netop ikke vil kunne varetage sine langsigtede investorinteresser, idet de almindelige prismetriser i så fald vil blive sat ud af spil. ATP vil som følge heraf have meget vanskeligt ved at kunne overholde sin generelle afkastklausul, som nævnt ovenfor, idet en situation med tidsbegrænset ejerskab vil umuliggøre en fornuftig og effektiv prissætning af investeringen, hvor det er kendt i markedet, at ATP inden for en given horisont skal afvikle investeringen.

Sammenfattende er det ATP's opfattelse, at en ligestilling med andre finansielle virksomheder hverken rummer retlige eller konkurrencemæssige betænkeligheder af de grunde, som vi har anført ovenfor.

Tekniske bemærkninger

I forslaget § 1, nr. 14 og 15, skal gengivelsen af de gældende §§ 26 c, stk. 2 og 26 e, stk. 3 rettelig være "§ 26 b, stk. 3 og 5-8".

¹ ATP opnåede i perioden fra 1999 til 2009 det højeste, gennemsnitlige årlige afkast blandt mere end 20 pensionsinstitutter i Danmark. Hvis ATP ved sine investeringsbeslutninger inddrog investeringsmæssigt usaglige hensyn, ville ATP næppe have opnået et sådant afkast.

Såfremt der er spørgsmål til ovennævnte eller i øvrigt, står vi selvfølgelig til rådighed herfor. Undertegnede kan træffes på mca@atp.dk eller telefon 48 20 44 20.

Venlig hilsen

Michael Callisen
chefjurist

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Att.: Specialkonsulent Jesper Mølbæk

8. februar 2011
Ref. nr.: ATP-01-01-117

Høring – Udkast til udtalelse om den påtænkte ændring af ATP-lovens § 27, stk. 7

ATP har den 3. februar 2011 fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen modtaget udkast til notat med "Konkurrencemæssig vurdering af lovforslag om ændring af lov m ATP".

Udkastet vedrører en påtænkt ændring af ATP-lovens § 26, stk. 7, hvorved ATP vil få adgang til – via datterselskaber – at drive pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed.

ATP har tidligere på et møde den 25. januar 2011 med Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Beskæftigelsesministeriet og Pensionsstyrelsen drøftet den påtænkte lovændring. Endvidere har ATP den 28. januar 2011 fremsendt svar på fire spørgsmål, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen rejste i en e-mail af 26. januar 2011.

Den påtænkte ændring af ATP-loven vil give ATP mulighed for at sikre den bedst mulige investering af midlerne i ATP, idet den nuværende begrænsning af ATP's investeringer i finansielle virksomheder vil ophøre. Herved vil ATP få mulighed for – på lige fod med andre institutionelle investorer – at varetage sine langsigtede investorinteresser bedst muligt, særligt i situationer, hvor ATP i forhold til en eksisterende investering ønsker at udvide sin ejerandel eller overtage eksisterende medinvestorers ejerandele.

ATP ser positivt på den påtænkte lovændring, om end ATP – uanset en lovændring – ikke har intentioner om at udvide sit virkefelt til at agere på det danske marked for arbejdsmarkedspensions- og livsforsikringsprodukter.

I Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udkast af 3. februar 2011 konkluderes, at den påtænkte lovændring vil give finansielle datterselskaber, ejet af ATP, en "væsentlig konkurrencefordel" i forhold til andre finansielle virksomheder. Det fremgår videre, at de konkurrencemæssige betænkeligheder er størst i forhold til pensionsvirksomhed.

ATP er ikke enig i denne konklusion. Det er ATP's opfattelse, at notatets konklusion hverken har støtte i de faktiske forhold eller i indholdet af notatudkastet.

Udkastet giver anledning til følgende overordnede bemærkninger:

ATP
Kongens Vænge 8
3400 Hillerød

Tlf.: 48 20 49 14
Fax: 48 20 48 00
www.atp.dk
CVR-nr.: 43405810

Telefontid:
Man-fre: 8.00-21.00

1. Grundlaget for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurdering fremgår ikke klart af udkastet. Notatets læsere kan ikke forventes at forstå betydningen af, at vurderingen omfatter konkurrencemæssige – ikke konkurrenceretlige – betragtninger. Notatet forholder sig desuden ikke til EU-konkurrencereglerne, selvom styrelsen har ansvaret for at håndhæve disse regler i Danmark.
2. Udkastet bygger på en række antagelser om faktiske forhold. Vurderingen af et spørgsmål med så stor betydning som den påtænkte lovændring kan efter ATP's opfattelse ikke baseres på hypoteser. Faktuelle forhold må afklares.
3. Udkastet hviler grundlæggende på en antagelse om, at ATP vil handle i strid med ATP-loven og andre regler. Denne antagelse er ubegrundet. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har ikke søgt at afklare, om ATP i sit hidtidige mangeårige virke har tilsidesat gældende regler, eller om tilsynet med ATP er mangelfuldt. Antagelsen er tillige uforenelig med styrelsens tidligere vurdering af statsstøttespørgsmålet.
4. I udkastet inddrages stort set udelukkende forhold, der taler for, at den påtænkte lovændring vil give anledning til konkurrencemæssige problemer. Forhold, der peger i modsat retning, berøres stort set ikke.
5. Konklusionerne i udkastet er usædvanligt vidtgående – både i forhold til det grundlag, der findes i udkastet, og i forhold til Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hidtidige anbefalinger om tilsvarende spørgsmål.

ATP's bemærkninger uddybes i det følgende.

1. Grundlaget for Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udtalelse

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har til opgave at håndhæve konkurrencelovgivningen i Danmark. Efter styrelsens statsstøtteretlige vurdering i oktober 2010 og bemærkningerne på side 6 i udkastet om forholdet til konkurrenceloven, må det lægges til grund, at den påtænkte lovændring ikke vil være i strid med danske konkurrenceregler.

ATP har bedt Bruun & Hjejle vurdere den påtænkte ændring af ATP-loven i lyset af de EU-retlige konkurrenceregler. Advokatfirmaets notat af 20. januar 2011 herom vedlægges. Notatets konklusion er, at den påtænkte lovændring ikke vil være i strid med EU-konkurrencereglerne. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er ansvarlig for håndhævelsen af EU-konkurrencereglerne i Danmark. ATP ville derfor finde det nærliggende, at styrelsens notat tillige forholdt sig til disse regler.

Notatet bygger ikke på en retlig analyse men på styrelsens bredere konkurrencemæssige overvejelser. Konkurrencereglerne er udtryk for en nøje afbalancering af forskellige hensyn. Når konkurrencereglerne er overholdt, kan man ikke uden videre antage, at en bredere – og tilsyneladende mere intensiv – konkurrencemæssig vurdering vil føre til et hensigtsmæssigt resultat. Under alle omstændigheder må en konkurrenceøkonomisk analyse baseres på sædvanlige standarder for faglighed og saglighed; efter ATP's opfattelse lever notatet ikke op til dette.

Hvis styrelsen uanset dette finder anledning til at vurdere det påtænkte lovforslag ud fra bredere konkurrencemæssige betragtninger, kan dette ikke føre til en svækkelse af de almindelige krav til forsvarlig sagsoplysning, som gælder for al offentlig forvaltningsvirksomhed, jf. afsnit 2 nedenfor om notatets faktuelle grundlag. De samme faktuelle forhold kan heller ikke bedømmes forskelligt i forskellige sammenhænge, jf. bemærkningerne om forholdet til statsstøttevurderingen i afsnit 3 nedenfor.

Det fremgår ikke tydeligt af notatet, at konklusionerne er baseret på konkurrencemæssige – og ikke konkurrenceretlige – overvejelser. På side 3 omtales først den statsstøtteretlige vurdering fra oktober 2010, og det anføres umiddelbart herefter, at notatet vedrører den konkurrencemæssige vurdering. Det ville være nærliggende her at nævne i notatet, at styrelsen tillige har foretaget en konkurrenceretlig vurdering og konkluderet, at lovforslaget ikke giver anledning til konkurrenceretlige betænkeligheder.

2. Belysning af faktiske forhold

Udkastet bygger på nogle faktuelle forudsætninger, der ikke har tilstrækkeligt grundlag. Selvom notatet er udtryk for en bredere konkurrencemæssig vurdering, må de sædvanlige krav til forsvarlig sagsoplysning, som gælder for den offentlige forvaltning, opfyldes.

Brand-fordele

Styrelsen konstaterer på side 6-7, at finansielle datterselskaber af ATP vil have en "brand-fordel" i forhold til deres konkurrenter. ATP er i dag kendt som en obligatorisk pensionsordning for alle lønmodtagere. Der foreligger ingen analyse af værdien af navnet ATP, herunder særligt på markederne for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed. En række af Danmarks mest kendte virksomhedsnavne tilhører finansielle virksomheder. Det er umiddelbart vanskeligt at forestille sig, at ATP's navn skulle udgøre en særlig fordel i konkurrence med brands som Danske Bank, Nordea, PFA, Tryk m.fl. En vurdering heraf må derfor baseres på et tilstrækkeligt faktisk grundlag, som så vidt vides ikke foreligger.

Det anføres videre i udkastet, at ATP vil have lavere markedsføringsomkostninger pr. kunde end andre finansielle virksomheder. Udsagnet er ikke underbygget, og dets rigtighed forekommer ikke nærliggende, når det blandt andet tages i betragtning, at ATP – i modsætning til andre finansielle virksomheder – ikke i dag driver finansiell virksomhed i form af bank-, realkredit eller forsikringsvirksomhed.

Stordriftsfordele

På side 7 anfører styrelsen, at ATP's stordriftsfordele kan give datterselskaber af ATP en konkurrencefordel. Ydelser fra ATP til datterselskaber skal sælges på markedsvilkår (jf. afsnit 3 nedenfor), og der foreligger ingen analyse af, i hvilket omfang ATP's administrationsydelser kan forventes at få betydning for finansielle datterselskaber. En finansiell virksomheds kerneydelser kan ikke outsources til andre virksomheder, og en finansiell dattervirksomhed af ATP vil derfor kun kunne overlade begrænsede opgaver til ATP. Uden en vurdering af betydningen af ATP's mulighed for at levere administrative ydelser til finansielle datterselskaber, kan der ikke være grundlag for at konstatere en

konkurrencefordel for datterselskaberne.

Det bemærkes endvidere, at ATP's andel af den samlede pensionsopsparing og af de årlige pensionsindbetalinger i Danmark alene udgør en mindre del i forhold til arbejdsmarkedspensioner og individuelle ordninger. Der er ikke grundlag for at antage, at ATP i særlig grad kan opnå stordriftsfordele i forhold til andre finansielle virksomheder og koncerner.

Til anskueliggørelse af ATP's størrelse kan henvises til følgende oplysninger:

- (i) Bidragsindbetalingsstørrelsen til ATP er 3.240 kr. om året for en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager – uanset bruttolønstørrelse.
- (ii) Pensionistudbetalingen fra ATP til et medlem, der har indbetalt bidrag siden 1964, er på ca. 23.000 kr. om året før skat.
- (iii) ATP's samlede investeringsformue pr. 31. december 2010 var 476 mia. kr.
- (iv) De samlede årlige bidragsindbetalinger til ATP er ca. 8 mia. kr. (for mere end 3 mio. medlemmer), mens udbetalingerne er ca. 10 mia. kr. (til godt 800.000 pensionister).

Bidragsindbetalingen på ca. 8 mia. kr. årligt til ATP kan sammenholdes med en bidragsindbetaling til fx Industriens Pension alene i 2009 (officielt regnskab) på ca. 6 mia. kr. Ifølge Finanstilsynets officielle nøgletal udgør de samlede, årlige pensionsindbetalinger ca. 100 mia. kr.

Der er efter ATP's opfattelse ikke faktisk grundlag for at antage, at ATP har særlige stordriftsfordele.

Finansieringsmuligheder

Styrelsen anfører på side 7-8, at finansielle datterselskaber ejet af ATP vil have bedre finansieringsmuligheder end konkurrerende finansielle virksomheder.

Udsagnet er baseret på det forhold, at ATP er "lovfæstet med den tilknytning til lovgiver og den sikkerhed for kapitalgrundlaget, det giver". Der er ikke grundlag for at antage, at finansielle virksomheder ejet af ATP vil være stillet anderledes end andre finansielle virksomheder. ATP's kapitaltilskud m.v. til et finansielt datterselskab skal opfylde almindelige investeringskrav. Långivere vil derfor ikke have grundlag for at forvente, at ATP vil understøtte et finansielt datterselskab. Det statsejede Statens Konfektion A/S' konkurs i 1996 viser i øvrigt, at "tilknytning til lovgiver" ikke er en garanti for tilstrækkelig kapital.

Værnsregler

I relation til vurderingen af, om ATP vil overholde ATP-lovens værnsregler m.v., har styrelsens vurderinger heller ikke tilstrækkeligt faktisk grundlag. ATP har i en årrække drevet visse former for virksomhed i konkurrence med andre aktører, navnlig udlejning af fast ejendom (via ATP Ejendomme A/S, der er 100 % ejet af ATP) og levering af administrative pensionsydelser (via ATP Pensionservice A/S, der ligeledes er 100 % ejet af ATP). Styrelsen har ikke undersøgt, om disse aktiviteter faktisk har fordrejet konkurrencen på de relevante markeder, selvom de principielle betragtninger må være de

samme som styrelsens overvejelser vedrørende den påtænkte ændring af ATP-loven.

Investeringsbeslutninger

Styrelsen antager, at ATP ved sine investeringsbeslutninger ikke vil handle som en privat investor. Heller ikke denne antagelse har noget faktisk grundlag. ATP er etableret i 1964 og har således i en lang årrække ageret som investor på det danske marked. En vurdering af, at ATP ikke handler som andre investorer, kan ikke baseres på en hypotese men må bygge på en analyse af ATP's hidtidige adfærd og resultater, herunder om ATP har opnået et markedskonformt afkast. Styrelsen har ikke inddraget sådanne forhold.

ATP finder på denne baggrund, at notatets faktuelle grundlag er utilstrækkeligt.

3. ATP's evne til at handle i overensstemmelse med gældende regler

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurderinger bygger i væsentligt omfang på, at ATP må antages at tilsidesætte regler i ATP-loven eller andre regelsæt. Det gælder både ATP-lovens § 26 om krav til afkast og § 23, stk. 5, om salg af administrative ydelser på markedsvilkår.

ATP finder disse antagelser overraskende og ubegrundede. De nævnte bestemmelser har været gældende i en årrække og har altid været fulgt af ATP. ATP er undergivet myndighedstilsyn og revision. ATP's efterlevelse af reglerne i ATP-loven har ikke tidligere givet anledning til kritik.

ATP har til opgave at forvalte Arbejdsmarkedets Tillægspension og skal opnå det bedst mulige risikojusterede afkast af de forvaltede midler. Den påtænkte ændring af ATP-loven skal ophæve begrænsninger, der hindrer ATP i at agere som en normal investor. En normal investor vil overveje enhver investeringsmulighed. Drift af finansiell virksomhed er ikke et selvstændigt formål for ATP, men investeringer i finansielle virksomheder kan – ligesom andre investeringer – være en hensigtsmæssig placering af midlerne i ATP.

Der er ingen grund til at antage, at ATP ved beslutninger om investeringer i finansielle virksomheder eller ved eventuelle salg af ydelser til sådanne virksomheder vil lade sig styre af andre forhold end i andre investeringsbeslutninger.

I perioden fra 1999 til 2009 opnåede ATP det højeste, gennemsnitlige årlige afkast blandt mere end 20 pensionsinstitutter i Danmark. Hvis ATP ved sine investeringsbeslutninger inddrog investeringsmæssigt usaglige hensyn, ville ATP næppe opnå et sådant afkast. At ATP's afkast mindst er på niveau med markedet viser, at ATP handler investeringsmæssigt rationelt.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i oktober 2010 vurderet, at den påtænkte lovændring ikke ville give anledning til statsstøtteretlige betænkeligheder. Denne vurdering forudsætter, at ATP ved investeringer i finansielle virksomheder og ved samhandel med sådanne virksomheder handler som en privat investor. Styrelsen har i vurderingen fra

oktober 2010 lagt til grund, at disse krav vil være opfyldt. Der er ikke i udkastet til notat grundlag for nu at vurdere ATP's forventede dispositioner på en anden måde. ATP vil ikke på samme tid kunne efterleve statsstøttere reglerne og samtidig handle i strid med ATP-lovens § 23, stk. 5, og § 26.

ATP finder, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen – i overensstemmelse med de faktiske forhold – i notatet må lægge til grund, at ATP vil efterleve reglerne i ATP-loven og andre regelsæt.

4. Forhold, der taler imod Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens opfattelse

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen inddrager i udkastet til notat generelt ikke forhold, der taler imod styrelsens konklusion. Udkastet fremtræder efter ATP's opfattelse ensidigt.

Den påtænkte ændring af ATP-loven vil ophæve en restriktion i ATP's virke. Loven pålægger ikke ATP at drive finansiel virksomhed, og ATP har ikke planer om at ændre sit virke på det danske pensionsmarked. Den gældende restriktion begrænser den måde, hvorpå midlerne i ATP kan investeres. Reglen kan siges at være udtryk for en konkurrencebegrænsning i den forstand, at alene visse markeder kan få adgang til kapital fra ATP. Det er vanskeligt at forestille sig, at en ophævelse af en restriktion i sig selv kan have negative konkurrencemæssige konsekvenser.

Styrelsen har i Konkurrenceredegørelsen fra 2008, kapitel 4 om "Administration af pensioner", påpeget en række uhensigtsmæssige konkurrencemæssige forhold på det danske marked for administration af pensioner. Såfremt ATP måtte udbyde enkle og gennemsigtige pensionsprodukter på dette marked, må det anses for en konkurrencemæssig forbedring. Denne betragtning kan ikke blot – som styrelsen gør på side 10 i udkastet – afvises med henvisning til, at også andre pensionsinstitutter kunne tilbyde simple pensionsprodukter.

ATP finder, at der i Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens notat bør medtages forhold, der peger på, at forslaget kan forbedre den konkurrencemæssige situation eller vil være konkurrencemæssigt neutralt.

5. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens konklusioner

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen konkluderer, at den påtænkte lovændring giver anledning til konkurrencemæssige betænkeligheder, idet ATP's lovgivningsmæssige særstatus kan give ATP en væsentlig konkurrencefordel i sammenligning med andre finansielle institutioner.

Som beskrevet ovenfor har denne konklusion ikke tilstrækkeligt grundlag. Styrelsen synes navnlig at have lagt vægt på, at ATP ikke kan forventes at handle i overensstemmelse med ATP-loven og andre retsregler. En sådan antagelse er ubegrundet og kan ikke danne grundlag for styrelsens konklusion. Styrelsens antagelse om faktuelle forhold – blandt andet værdien af ATP's navn – har intet faktisk grundlag.

Notatets analyse bygger på antagelser og hypoteser. Overvejelser af denne art kan ikke give grundlag for en konstatering af, at ATP vil opnå en "væsentlig konkurrencefordel". En sådan konklusion må kræve et fuldt oplyst og tilstrækkeligt grundlag.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens vurderinger forekommer vidtgående i sammenligning med styrelsens hidtidige behandling – ud fra bredere konkurrencemæssige overvejelser – af blandt andet pensionsbranchen.

I styrelsens Konkurrenceredegørelse 2008, kapitel 4 om "Administration af pensioner" blev der identificeret en række konkurrencemæssige problemer på markedet for administration af pensionen. Styrelsens hovedkonklusioner var, at konkurrencen var ineffektiv, og styrelsen pegede på en række uhensigtsmæssigheder i markedets organisering m.v. og den offentlige regulering. Trods omfanget og karakteren af disse forhold nøjedes styrelsen med at anbefale, at markedet blev mere gennemsigtigt således, at kunderne bedre kunne sammenligne afkast og omkostninger.

Styrelsens afdæmpede anbefalinger i Konkurrenceredegørelsen fra 2008 - efter en omfattende analyse, der pegede på en række væsentlige problemer - står i kontrast til, at styrelsen på grundlag af en summarisk analyse af den påtænkte ændring af ATP-loven ud fra nogle antagelser, der ikke er nærmere underbyggede, finder grundlag for at konstatere en "væsentlig konkurrencefordel".

oOo

ATP finder, at det fremsendte udkast bør ændres på de ovennævnte væsentlige punkter.

Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, hører vi det gerne.

Venlig hilsen

Michael Callisen
Chefjurist

BRUUN & HJEJLE

Konkurrenceretlig vurdering af den påtænkte udvidelse af ATP's adgang til at eje finansielle virksomheder

1. Indledning

20. januar 2011

Arbejdsmarkedets Tillægspension (ATP) har bedt os vurdere de konkurrenceretlige spørgsmål i forbindelse med en påtænkt ændring af ATP-lovens § 26 b, stk. 7. Ved ændringen vil ATP få adgang til via datterselskaber at drive pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed.

Erik Kjær-Hansen

Partner

Ref 3300076

Dok 884528

Baggrunden for ATP's anmodning er, at Beskæftigelsesministeriet har udarbejdet udkast til ændring af ATP-loven, herunder § 26 b, stk. 7. Lovforslaget er endnu ikke offentliggjort.

Lovforslaget har været i høring hos Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen. I forbindelse med høringen har styrelsen i oktober 2010 oplyst, at lovforslaget ikke giver anledning til statsstøtteretlige problemer.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har efterfølgende i en pressemeddelelse af 12. januar 2011 anført, at styrelsen ikke har foretaget "en samlet vurdering af de konkurrencemæssige virkninger af en eventuel ændring af ATP's muligheder for at drive finansiell virksomhed". Af pressemeddelelsen fremgår videre, at "det principielt set vil kunne forvride konkurrencen, hvis ATP får frie rammer til at drive finansiell virksomhed, navnlig pensionsvirksomhed. De konkurrencemæssige virkninger vil bero på, hvordan den konkrete model bliver udformet". Styrelsen er efter det oplyste i gang med at vurdere det konkurrencemæssige spørgsmål.

Finansrådet og Forsikring & Pension har i januar 2011 offentligt kritiseret den påtænkte lovændring for at være konkurrenceforvridende.

ATP har på denne baggrund anmodet om en konkurrenceretlig vurdering af den påtænkte lovændring.

BRUUN & HJEJLE

2. Retsgrundlaget for ATP's virke

2.1 Generelle regler om ATP

ATP er en selvejende institution oprettet ved lov.¹ ATP's centrale aktiviteter er administration af Arbejdsmarkedets Tillægspension og Særlig Pensionsopsparing, SP.

ATP er underlagt et legalitetsprincip og kan alene udøve aktiviteter eller foretage investeringer, der har hjemmel i ATP-loven.

Kapitel VIII i ATP-loven fastsætter bestemmelser om placeringen af ATP's midler. Efter § 26 skal midlerne anbringes på en "hensigtsmæssig og [...] tjenlig måde", og der skal "tilstræbes en opretholdelse af midlernes realværdi". Denne bestemmelse finder anvendelse på ATP's samlede virksomhed.

Lovens § 26 b fastsætter detaljerede bestemmelser om placering af ATP's midler. Midlerne kan blandt andet placeres i aktier, jf. § 26 b, stk. 1, nr. 9 og 11. Som hovedregel må ATP ikke opnå en bestemmende indflydelse over virksomheder, hvori ATP investerer, jf. § 26 c, stk. 1.²

I ATP-lovens § 26 b, stk. 3, 5 og 6, er fastsat bestemmelser om placering af midler i selskaber, der sælger visse administrative ydelser. Sådanne selskaber skal være 100 % ejede af ATP.

I lovens § 26 b, stk. 7, er bestemt, at ATP via helejede dattervirksomheder kan drive visse former for finansiel virksomhed, jf. afsnit 2.2 nedenfor.

Lovens § 23, stk. 4 og 5, regulerer ATP's salg af administrative ydelser til dattervirksomheder, jf. afsnit 2.3 nedenfor.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 942 af 2. oktober 2009 med senere ændringer.

² ATP må dog midlertidigt drive virksomhed til sikring eller afvikling af forud indgåede engagementer m.v., jf. ATP-lovens § 26 c, stk. 3.

BRUUN & HJEJLE

2.2 ATP's adgang til at drive finansiel virksomhed

Af ATP-lovens § 26 b, stk. 7, fremgår, at ATP via helejede dattervirksomheder kan "drive finansiel virksomhed omfattet af lov om finansiel virksomhed, bortset fra pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed". Bestemmelsen medfører, at ATP kan drive fondsmæglervirksomhed og investeringsforvaltningsvirksomhed.³

Bestemmelsen blev indsat i ATP-loven i 1995 og omfattede oprindeligt alene fondsmæglervirksomhed.⁴ Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at forslaget skulle "ses i lyset af den generelle liberalisering af børsmarkedet, der er behov for", og at bestemmelsen skulle sidestille ATP med forsikringselskaber og pensionskasser, der kunne drive børs-mæglervirksomhed gennem datterselskaber.⁵

Ved en lovændring i 2004 fik § 26 b, stk. 7, sin nuværende ordlyd.⁶ Ændringen medførte, at ATP tillige fik adgang til at drive investeringsforvaltningsvirksomhed.

Ændringerne i 1995 og 2004, der gav ATP adgang til at drive fondsmæglervirksomhed og investeringsforvaltningsvirksomhed, gav efter det oplyste ikke anledning til konkurrenceretlige betænkeligheder.

ATP har siden 2003 drevet fondsmæglervirksomhed via datterselskabet ATP Alpha Fondsmæglerselskab A/S. ATP driver ikke investeringsforvaltningsvirksomhed.

Beskæftigelsesministeriet overvejer en ophævelse af undtagelserne for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed i ATP-lovens § 26 b, stk. 7.

³ I henhold til § 1, stk. 1, jf. § 5, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed (lovbekendtgørelse nr. 1125 af 23. september 2010 med senere ændringer) omfatter "finansielle virksomheder" pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmæglerselskaber, investeringsforvaltningselskaber og forsikringselskaber.

⁴ Lov nr. 252 af 19. april 1995 (fondsmæglervirksomhed var på daværende tidspunkt betegnet "børs-mæglervirksomhed").

⁵ Folketingstidende 1994-95, tillæg A, sp. 1097.

⁶ Lov nr. 365 af 19. maj 2004. I bemærkningerne til lovforslaget er anført, at bestemmelsen viderefører den hidtidige regel, men at bestemmelsen dog er ændret som en konsekvens af den ændrede systematik i lov om finansiel virksomhed, jf. Folketingstidende 2003-04, tillæg A, sp. 5067.

BRUN & HJEJLE

Til brug for udarbejdelsen af dette notat har ministeriet oplyst, at formålet med lovændringen blandt andet er sikre ATP's mulighed for at opnå det bedst mulige afkast til sine medlemmer ved at sidestille ATP med den øvrige pensionsbranche og samtidig at bidrage til en øget konkurrence på markederne for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed ved at skabe mulighed for en forøgelse af antallet af aktører.

2.3 Samhandel mellem ATP og ATP's datterselskaber

I ATP-lovens § 23, stk. 4, er bestemt, at ATP kan sælge administrative ydelser til datterselskaber oprettet efter lovens § 26 b, stk. 3, 4 og 6. Bestemmelsen omfatter salg af administrative ydelser til de datterselskaber, der leverer administrative ydelser til pensionskasser m.v. Af § 23, stk. 4, fremgår, at salg af ydelser til datterselskaber skal ske efter de regler, som gælder for indtægtsdækket virksomhed i statsinstitutioner, og skal være regnskabsmæssigt adskilt fra ATP's øvrige regnskab.

Det fremgår af forarbejderne til lovens § 23, stk. 4, at prisen for salg af ydelser fra ATP til et datterselskab af ATP skal fastsættes således, at der opnås dækning for de langsigtede gennemsnitsomkostninger ved ydelserne.⁷

I ATP-lovens § 23, stk. 5, er bestemt, at ATP kan sælge ydelser til et datterselskab, der driver finansiell virksomhed efter lovens § 26 b, stk. 7. Sådanne ydelser skal sælges på markedsbaserede vilkår og i henhold til ATP's sædvanlige forretningsbetingelser. Bestemmelsen blev indsat i loven i 2003.⁸

I det følgende forudsættes det, at lovens § 23, stk. 5, opretholdes uændret i forbindelse med den påtænkte ændring af § 26 b, stk. 7.

⁷ Folketingstidende 1989-90, tillæg A, sp. 5123. Dette indebærer ifølge forarbejderne, at priserne skal fastsættes, så der opnås dækning for direkte omkostninger vedrørende ydelsen samt en passende andel af fællesomkostninger, afskrivninger, forrentning af driftskapital m.v.

⁸ Lov nr. 421 af 10. juni 2003. I bemærkningerne til lovforslaget er anført, at bestemmelsen skulle "give fondsmæglerselskabet mulighed for at kunne anvende ydelser i form af lokaler, IT-ydelser (hardware/software), bogføring/regnskab, medarbejdere mv. fra ATP", jf. Folketingstidende 2002-03, tillæg A, sp. 6002.

BRUUN & HJEJLE

3. Konkurrenceretlig bedømmelse

3.1 Retsgrundlag

Konkurrenceloven og Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde ("Traktaten") forbyder, at virksomheder indgår konkurrencebegrænsende aftaler, og at virksomheder med en dominerende stilling på et marked misbruger denne stilling. De danske konkurrenceregler og EU-reglerne er indholdsmæssigt ens.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen påser, at både de danske og europæiske regler efterleves i Danmark. Europa-Kommissionen håndhæver Traktatens konkurrenceregler på EU-niveau.

Den påtænkte ændring af ATP-loven omfatter ikke aftalemæssige forhold og må bedømmes efter forbuddet mod misbrug af en dominerende stilling. Ved bedømmelsen må der skelnes mellem to spørgsmål:

- Fastsætter konkurrencereglerne begrænsninger i Folketingets adgang til at ophæve undtagelsen i ATP-lovens § 26 b, stk. 7, vedrørende pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed?
- Hvilke rammer opstiller konkurrencereglerne for ATP's eventuelle aktiviteter inden for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed?

3.2 ATP's adgang til at drive pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed

Ved den påtænkte ændring af ATP-loven vil ATP få adgang til at drive pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed. Loven vil ophæve en begrænsning, der er pålagt ATP.

Konkurrenceloven regulerer ikke Folketingets kompetence som lovgiver. Loven finder efter § 2, stk. 2, ikke anvendelse i det omfang, en adfærd er "en direkte eller nødvendig følge af offentlig regulering". Selve det for-

BRUUN & HJEJLE

hold, at ATP's mulige aktivitetsområde ved den påtænkte ændring af ATP-loven udvides, falder således uden for konkurrenceloven.⁹

Traktatens konkurrenceregler finder anvendelse både på private og offentlige virksomheder.¹⁰ Det reguleres ikke i Traktaten, om en type virksomhed skal drives i privat eller offentligt regi, herunder om det offentlige skal være aktiv på konkurrenceudsatte markeder. Tværtimod fastlægger det såkaldte "neutralitetsprincip" i Traktatens art. 345, at de ejendomsretlige forhold i medlemsstaterne ikke berøres af Traktaten.

Enhver virksomhed – offentlig eller privat – må derfor som udgangspunkt indlede aktiviteter på et nyt marked. Dette gælder både aktiviteter, som indholdsmæssigt ligger tæt på virksomhedens hidtidige aktiviteter, og helt nye aktiviteter.

EU-domstolen har i særlige tilfælde fundet, at en medlemsstat havde tilsidesat sine pligter efter Traktaten ved at skabe eller opretholde en situation, hvor en offentlig virksomhed med eksklusive rettigheder blev foranlediget til at handle i strid med konkurrencereglerne.¹¹ Generelt har Domstolen herom anført følgende:¹²

"[D]en omstændighed, at der skabes en dominerende stilling ved tildeling af eksklusive rettigheder som omhandlet i traktatens artikel 90, stk. 1 [nu art. 106, stk. 1], [er] ikke i sig selv [...] uforenelig med traktatens artikel 86 [nu art. 102]. En medlemsstat overtræder kun forbuddene i disse to bestemmelser, såfremt den pågældende virksomhed ved den blotte udøvelse af de eksklusive rettigheder, som er indrømmet den, foranlediges til at udnytte sin dominerende stilling på en måde, der er udtryk for misbrug, eller såfremt rettighederne må antages at skabe en retstilstand, som medfører, at virksomheden gør sig skyldig i et sådant misbrug".

⁹ Selvom konkurrenceloven ikke finder anvendelse, kan Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen efter lovens § 2, stk. 6, rette henvendelse til den relevante ressortminister, hvis styrelsen finder, at den offentlige regulering "kan have skadelige virkninger for konkurrencen eller i øvrigt kan hindre en effektiv samfundsmæssig ressourceanvendelse". Ressortministeren skal besvare styrelsens henvendelse, men der knytter sig ikke herudover retsvirkninger til henvendelser efter § 2, stk. 6.

¹⁰ Traktatens art. 106.

¹¹ Se navnlig EU-domstolens dom i sag C-41/90, Höfner, præmis 26-31. Sagen vedrørte et offentligt arbejdsformidlingskontor, der var tillagt en monopolstilling, men ikke kunne dække efterspørgslen og dermed begrænsede udbuddet af de berørte ydelser i strid med Traktatens art. 82 (nu art. 102).

¹² EU-Domstolens dom i sag C-115/97 m.fl., Brentjens, præmis 93. Sagen vedrørte en obligatorisk hollandsk pensionsfond.

BRUUN & HJEJLE

En ophævelse af begrænsningen i ATP-lovens § 26 b, stk. 7, kan ikke udgøre en tilsidesættelse af Danmarks forpligtelser efter Traktaten.

Ved ophævelsen tildeles ATP ikke en eksklusiv ret, men tillades alene at operere i konkurrence med andre aktører. Ved ændringen ophæves en eksisterende restriktion pålagt ATP, og ATP sidestilles lovgivningsmæssigt med andre aktører i pensionsbranchen. Som anført af Beskæftigelsesministeriet kan ændringen tillige bidrage til at øge konkurrencen i den finansielle sektor.

ATP vil endvidere ikke ved drift af finansiel virksomhed blive foranlediget til nødvendigvis at overtræde konkurrencereglerne, allerede fordi ændringen ikke pålægger ATP at udøve bestemte aktiviteter.

Dertil kommer, at ATP's investeringer i finansielle virksomheder skal opfylde det generelle krav i ATP-lovens § 26, og samhandel mellem ATP og en finansiel virksomhed ejet af ATP skal ske på markedsvilkår, jf. ATP-lovens § 23, stk. 5. Kravet om, at samhandel skal ske på markedsvilkår, vil sikre, at finansielle datterselskaber af ATP fuldt ud betaler for de ydelser, ATP måtte levere til datterselskaberne, herunder ydelser i relation til systemer, lokaler, administration, know-how m.v.

I overensstemmelse med det anførte findes der i Danmark og de øvrige EU-lande en række offentligt ejede virksomheder og organer, som helt eller delvist udøver virksomhed i konkurrence med private aktører.¹³ Konkurrencereglerne hindrer ikke sådanne aktiviteter men fastsætter betingelser for udøvelsen af aktiviteterne, jf. afsnit 3.3 nedenfor.

¹³ Eksempler er DONG Energy's salg af energi, Post Danmarks aktiviteter uden for eneretsområdet, DSB's salg af kioskvarer og universiteternes salg af konsulentytelser. I andre EU-lande – blandt andet Frankrig og Italien – er statsligt ejede selskaber i vid udstrækning engageret i erhvervsvirksomhed. Storbritannien har siden 2008 i forbindelse med finanskrisen nationaliseret eller erhvervet aktieposter i en række banker.

BRUUN & HJEJLE

3.3 Rammerne for ATP's aktiviteter inden for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed

Det konkurrenceretlige forbud mod misbrug af en dominerende stilling kan opstille krav til ATP's virksomhed på konkurrenceudsatte markeder.¹⁴ Derimod kan konkurrencereglerne som nævnt ikke hindre selve det forhold, at ATP får adgang til at drive finansiel virksomhed via en dattervirksomhed.

Det er ikke muligt udtømmende at angive de punkter, hvor konkurrencereglerne kan påvirke ATP's drift af finansiel virksomhed. I det følgende omtales nogle centrale forhold.

Der kan argumenteres for, at ATP indtager en dominerende stilling på et eventuelt dansk marked for obligatoriske pensionsordninger. Hvis markedet defineres bredere, så det også omfatter arbejdsmarkedspensioner og/eller frivillige pensionsordninger, indtager ATP næppe en dominerende stilling.

Det forhold, at ATP måtte indtage en dominerende stilling på et marked, hindrer ikke, at ATP indleder aktiviteter på et andet marked, når blot ATP ikke misbruger sin dominerende stilling.

På markederne for pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed har ATP ikke en dominerende stilling, idet ATP ikke er aktiv på disse markeder.

Misbrug af en dominerende stilling kan foreligge, hvis en virksomhed i kraft af en dominerende stilling på ét marked kan udøve en negativ påvirkning af konkurrencen på et andet marked. Af retspraksis fremgår, at blandt andet følgende typer af adfærd kan anses for misbrug:

- Hvis den dominerende virksomhed som følge af krydssubsidiering opkræver for lave priser på det konkurrenceudsatte marked til skade for konkurrencestrukturen på dette marked.

¹⁴ Traktatens artikel 102 og konkurrencelovens § 11.

BRUN & HJEJLE

- Hvis den dominerende virksomhed ved "tying" eller "bundling" (dvs. koblingssalg eller salg af produkter i pakker) tvinger eller foranlediger køberne på det marked, hvor virksomheden har en dominerende stilling, til også at aftage de konkurrenceudsatte ydelser hos virksomheden.
- Hvis den dominerende virksomhed udnytter sin dominerende stilling til at favorisere egne aktiviteter på det konkurrenceudsatte område, f.eks. som følge af kontrol over nødvendig infrastruktur.

Ved tilrettelæggelsen af ATP's fremtidige finansielle virksomhedsdrift må det – lige som i dag – sikres, at konkurrencereglerne ikke tilsidesættes.

For så vidt angår prismæssige forhold fremgår det allerede af ATP-lovens § 23, stk. 5, at salg af administrative ydelser fra ATP til et finansielt datterselskab skal ske på markedsmæssige vilkår. Konkurrencereglerne må antages at medføre, at salg fra et finansielt datterselskab til ATP ligeledes skal ske på markedsvilkår.

4. Statsstøtteretlige bemærkninger

Traktatens artikel 107 og konkurrencelovens § 11 a forbyder statsstøtte, der kan påvirke konkurrencen på markedet.

Af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens pressemeddelelse af 12. januar 2011 fremgår, at styrelsen i oktober 2010 skrev følgende til Pensionsstyrelsen vedrørende ATP's (og Lønmodtagernes Dyrtidsfonds) mulighed for at eje eller drive pengeinstitutter m.v.:

"Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at sagen ikke rejser statsstøtteretlige spørgsmål. Det lægges til grund for vurderingen, at de investeringer, der foretages via datterselskaberne, foretages på normale kommercielle vilkår, svarende til hvad en normal markedsøkonomisk investor ville acceptere. Da datterselskaberne driver økonomisk kommerciel aktivitet er det afgørende, at disse aktiviteter på en transparent måde er adskilt fra LD's og ATP's øvrige aktiviteter, således at der ikke kan finde krydssubsidiering sted mellem LD's og ATP's generelle pensionsaktiviteter og den økonomiske aktivitet, der udøves via datterselskabernes investeringer i eller drift af pengeinstitutvirksomhed med videre. Der lægges således til grund, at LD's og ATP's

BRUUN & HJEJLE

investeringer i datterselskaber, der driver pengeinstitutvirksomhed mv. foretages på markedsvilkår.”

Af den citerede tekst kan udledes tre krav:

- ATP's investering i finansielle virksomheder skal foretages på markedsvilkår.
- De finansielle virksomheder, som ATP investerer i, skal foretage eventuelle investeringer på markedsvilkår.
- Aktiviteten i finansielle virksomheder, som ATP investerer i, skal være adskilt fra ATP's øvrige aktiviteter på en transparent måde.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens udtalelse giver ikke grundlag for at antage, at ATP efter styrelsens opfattelse skulle være afskåret fra at drive finansiell virksomhed som følge af statsstøttereglerne. ATP's investeringer og virksomhed må imidlertid indrettes i lyset af statsstøttereglerne.¹⁵

5. Sammenfatning

ATP-loven tillader ATP at drive virksomhed omfattet af lov om finansiell virksomhed, bortset fra pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsikringsvirksomhed. Beskæftigelsesministeriet arbejder på et forslag til ændring af ATP-loven, hvorved den nævnte undtagelse vil blive udeladt af loven.

Der er rejst spørgsmål om, hvorvidt en sådan udvidelse af ATP's mulige aktivitetsområde vil være i strid med konkurrencereglerne. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen har i en pressemeddelelse af 12. januar 2011 anført, at ”det principielt set vil kunne forvride konkurrencen, hvis ATP får frie rammer til at drive finansiell virksomhed, navnlig pensionsvirksomhed. De konkurrencemæssige virkninger vil bero på, hvordan den konkrete model bliver udformet”.

Efter vores vurdering vil selve det forhold, at ATP's mulige aktivitetsområde udvides til at omfatte pengeinstitut-, realkreditinstitut- og forsik-

¹⁵ Det er herved forudsat, at statsstøttereglerne finder anvendelse på ATP. Vi har ikke undersøgt dette spørgsmål.

BRUUN & HJEJLE

ringsvirksomhed, ikke være i strid med danske eller EU-retlige konkurrenceregler.

Som anført af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen i pressemeddelelsen af 12. januar 2011 vil ændringen heller ikke være i strid med statsstøttereglerne.

Af konkurrence- og statsstøttereglerne følger en række krav, som ATP's virksomhed på konkurrenceudsatte markeder skal opfylde. ATP kan derfor ikke få "frie rammer" til at drive finansiel virksomhed, jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens pressemeddelelse.

Ved tilrettelæggelsen af ATP's virksomhed har det navnlig betydning, at ATP ved investering i finansielle virksomheder skal agere på markedsvilkår, og at samhandel mellem ATP og ATP's datterselskaber, der driver finansiel virksomhed, ligeledes skal ske på markedsvilkår. Disse krav er afspejlet i den gældende ATP-lov.

København, den 20. januar 2011

Erik Kjær-Hansen

SAMMENSLUTNINGEN
AF
LANDBRUGETS
ARBEJDSGIVERFORENINGER

Pensionsstyrelsen
Att: Gitte La Cour Johanson
Anders Dupont

Axelborg - Axeltorv 3
Postboks 367
1504 København V

Tlf. 3313 4655
Fax 3339 4141
E-mail: info@sala.dk

14.03.2011
Sag nr.: 8.02/NJA
Direkte tlf.: 3370 2016
E-mail: nja@sala.dk

Sendt via mail

Høring vedrørende lovforslag om ændring af lov om ATP, lov om LD og forskellige skattelove

Med henvisning til høringskrivelse af 2. marts 2011 skal SALA anføre følgende:

Vedrørende udvidelse af ATP og LDs mulighed for at drive finansiel virksomhed i dattervirksomhedsform til også at gælde penge- og realkreditvirksomhed ønsker SALA ikke at udtrykke nogen holdning til dette spørgsmål.

Vedrørende indskrænkningen af personkredsen i relation til LD og ATPs engagement med virksomheder, hvori denne personkreds er direktør eller bestyrelsesmedlem, støtter SALA forslaget.

Det samme gælder forslaget om ophævelse af ATPs bestyrelses adgang til at dispensere fra forældelsesfristen samt forslagene vedrørende endelig afvikling af SP-reglerne.

Med venlig hilsen

Nils Juhl Andreasen

14. marts 2011

ulj

Beskæftigelsesministeriet
Pensionsstyrelsen
Gitte La Cour Johansson, gbo@penst.dk
Anders Dupont, add@penst.dk

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Høring over forslag til lov om ændring af ATP-loven m.v.

Pensionsstyrelsen har ved e-mail af 2. marts 2011 anmodet om DI's bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove.

Lovforslaget ikke giver DI anledning til specifikke bemærkninger, idet DI forudsætter, at lovforslaget er i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler.

DI mener dog principielt, at lovgivningen generelt bør understøtte, at konkurrence mellem markedsaktører finder sted på lige vilkår. DI hæfter sig derfor ved, at det af lovforslagets bemærkninger udtrykkeligt fremgår, at ATP og LD skal drive deres respektive finansielle dattervirksomheder på markedsvilkår.

DI hæfter sig ligeledes ved, at Finanstilsynet skal påse, at ATP's og LD's ejerskab af finansielle virksomheder er i overensstemmelse med de foreslåede regler, ligesom Finanstilsynets godkendelse er påkrævet, hvis ATP og LD ønsker at erhverve kvalificerede andele eller ønsker at forøge deres kvalificerede andele i en finansiell dattervirksomhed.

Med venlig hilsen

Kim Haggren
Chef for Erhvervsjura & CSR

Postadresse/Postal address

1787 København V (+45) 3377 3377
Danmark

di@di.dk
di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

Hannemanns Allé 25
København S

Sundkrogskaj 20
København Ø

CVR: 16 07 75 93

KONKURRENCE- OG FORBRUGERSTYRELSEN

Pensionsstyrelsen
Att.: Anders Dupont
Landemærket 11
1119 København K

11. marts 2011
Sag 4/0102-0200-1205
/ JKM

Lov om ændring af lov om ATP, lov om LD og forskellige skattelove

Pensionsstyrelsen sendte den 2. marts 2011 et nyt udkast til lovforslag om ændring af lov om ATP, lov om LD og forskellige skattelove i høring.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen offentliggjorde den 9. februar 2011 en konkurrencemæssig vurdering af udkast til lovforslag, som det forelå pr. 20. januar 2011. Hovedkonklusionen i styrelsens vurdering var, at ATP's lovfæstede særstatus kan give ATP-ejede datterselskaber en væsentlig konkurrencefordel i forhold til andre finansielle virksomheder.

Det foreliggende udkast til lovforslag giver ATP mulighed for at eje penge- og realkreditinstitutter forudsat, at ATP derved maksimalt opnår en markedsandel på 5 pct. af et lands samlede udlånsmarked inden for penge- og realkreditinstitutvirksomhed.

ATP må ifølge det foreliggende udkast ikke sælge administrative ydelser til finansielle dattervirksomheder, der driver penge- og realkreditinstitutvirksomhed, og ATP må ikke anvende sit navn og logo i markedsføringen af sådanne virksomheder.

Derudover lægger udkastet op til, at beskæftigelsesministerens og Finanstilsynets tilsyn med ATP for fremtiden også vil omfatte tilsynet med overholdelsen af de begrænsninger, der er pålagt i forbindelse med eventuel drift af penge- og realkreditinstitutvirksomhed.

Det foreliggende udkast giver ikke ATP mulighed for via en dattervirksomhed at have bestemmende indflydelse på liv- og pensionsområdet.

Sammenlignet med udkast af 20. januar 2011 tager det foreliggende udkast til lovforslag i høj grad hensyn til de konkurrencemæssige betænkeligheder, som Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen anførte i vurderingen af 9. februar 2011.

ATP's lovfæstede særstatus kan give datterselskaber, der driver penge- og realkreditinstitutvirksomhed, en konkurrencefordel i forhold til andre penge- og realkreditinstitutter, jf. Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens

**KONKURRENCE- OG
FORBRUGERSTYRELSEN**

Nyropsgade 30
1780 København V

Tlf. 72 28 80 00
Fax 33 32 61 44
CVR-nr. 64 96 46 15
ks@ks.dk
www.kfst.dk

**ØKONOMI- OG
ERhvervsministeriet**

vurdering af 9. februar 2011. Det gælder, selv om ATP via ejerskabet af penge- og realkreditinstitutter maksimalt må opnå en markedsandel på 5 pct. af det samlede udlånsmarked i et land. Loftet over markedsandelen på 5 pct. begrænser dog den mulige markeds-mæssige betydning af de finansieringsmæssige fordele, som ATP-ejede penge- og realkreditinstitutter vil kunne få.

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen vurderer, at det ud fra konkurrencemæssige hensyn alt andet lige vil være en fordel, hvis det er muligt at finde en løsning, hvor ATP's ejerskab af virksomheder inden for penge- eller realkreditinstitutvirksomhed ikke er permanent.

Med venlig hilsen

Jesper Mølbæk
Specialkonsulent
Tlf. direkte 7226 8021
jkm@kfst.dk

Pensionsstyrelsen
Gitte La Cour Johansson og Anders Dupont
penst@penst.dk

Landgreven 4
Postboks 9009
1022 København K

Tlf. 33 92 84 00
Fax 33 11 04 15

rr@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Rigsrevisionens hørings svar om forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove (Delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.)

10. marts 2011

Kontor: D5

J.nr.: 2011-6500-34

Rigsrevisionen har gennemgået forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove med tilhørende bemærkninger til lovforslaget.

Til orientering for:
Beskæftigelsesministeriets departement

Rigsrevisionen kan oplyse, at Rigsrevisionen ikke har bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Jens Petersen
specialkonsulent

Merie Ziberi

Fra: Steen Müntzberg [SEM@da.dk]

Sendt: 14. marts 2011 16:57

Til: Anders Dupont; Gitte La Cour Johansson

Cc: Nils C. Trampe; Povl-Christian Jensen; Svend Bie; Elise S. Hansen

Emne: Høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af ATP-loven

Pensionsstyrelsen,

Dansk Arbejdsgiverforening har ikke særskilte bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af ATP-loven (Delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.).

Med venlig hilsen

Steen Müntzberg
Underdirektør

DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Vester Voldgade 113

DK-1790 København V

Direkte +45 33 38 92 86

Mobil +45 29 20 02 86

Fax +45 33 11 70 07

E-mail SEM@da.dk

Web www.da.dk

Merie Ziberi

Fra: Claus Ryde [CLR@fanet.dk]
Sendt: 11. marts 2011 09:49
Til: Gitte La Cour Johansson; Anders Dupont
Emne: Svar på høring om forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Opfølgningsflag: Opfølgning

Flagstatus: Gul

Beskæftigelsesministeriet, Pensionsstyrelsen, har i mail af 2. marts 2011 sendt forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove i høring.

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) takker for høringen.

FA har ingen bemærkninger til høringen, men henviser til brancheorganisationernes høringssvar, særligt Finansrådets svar.

Med venlig hilsen
Claus Ryde
Jurist

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1611
Email: clr@fanet.dk
Web: www.fanet.dk

FA FINANSSEKTORENS
ARBEJDSGIVERFORENING

Amaliegade 7
1256 København K

Merie Ziberi

Fra: Louise Bøllingtoft, LOB [lob@regioner.dk]

Sendt: 8. marts 2011 15:19

Til: Gitte La Cour Johansson; Anders Dupont

Emne: Høring: Lovforslag vedr. ATP, LD, mv.

Kære Anders og Gitte.

Blot til orientering og for god ordens skyld kan jeg oplyse, at Danske Regioner på det foreliggende grundlag ikke har bemærkninger til lovforslaget vedr. ændring af lov om ATP, LD, mv.

Bedste hilsner
Louise...

Med venlig hilsen

Louise Bøllingtoft
Seniorkonsulent
Lønoverenskomster og ansættelsesvilkår

Danske Regioner

Dampfærgevej 22
2100 København Ø

T 35 29 81 00 / 29 17 02 69

F 35 29 83 00

E lob@regioner.dk

Officiel post bedes sendt til
regioner@regioner.dk

www.regioner.dk

Kirsten Weber Olsen

Fra: Pia Saxild [PS@fbr.dk] på vegne af Hoeringer [hoeringer@fbr.dk]
Sendt: 7. marts 2011 13:13
Til: Gitte La Cour Johansson; Anders Dupont
Emne: SV: BESKÆFTIGELSESMINISTERIET - HØRING over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering). Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Carsten Holdum
Cheføkonom / Chief Economist
Forbrugerrådet
Tlf. direkte: +45 7741 7726
Mobil: +45 2715 7435
E-mail: cah@fbr.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Anders Dupont [mailto:add@penst.dk]
Sendt: 2. marts 2011 23:36
Til: ftf@ftf.dk; da@da.dk; lo@lo.dk; ac@ac.dk; info@sala.dk; fa@fanet.dk; lh@lederne.dk; jurkolding@krifa.dk; kaf@kaf.dk; kl@kl.dk; regioner@regioner.dk; atp@atp.dk; ld@ld.dk; fp@forsikringogpension.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ae@ae.dk; mail@dbmf.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; danmark@skibskredit.dk; da@da.dk; nfo@danskeerhverv.dk; dirf@dirf.dk; metal@danskmetal.dk; fagligt@danskeadvokater.dk; di@di.dk; eogs@eogs.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finanshus.dk; mail@finansielstabilitet.dk; mail@finansraadet.dk; forbrugerombudsmanden@kfst.dk; Forbrugerrådet; fsr@fsr.dk; sekretariat@fdr.dk; riomfr@fo.stm.dk; riomgr@gl.stm.dk; hvr@hvr.dk; info@ifr.dk; kl@kl.dk; kfst@kfst.dk; sekretariatet@lopi.dk; mail@realkreditforeningen.dk; rkr@rkr.dk; rbf@regionalebanker.dk; info@rigsrevisionen.dk
Cc: Gitte La Cour Johansson; Bent Nielsen; Rikke Mark Seerup; Jens Brøchner; Kirsten Weber Olsen; Lise Fangel
Emne: BESKÆFTIGELSESMINISTERIET - HØRING over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Høring over lovforslag om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove

(Delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.)

Pensionsstyrelsen sender hermed udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove.

Eventuelle høringssvar, bemærkninger mv. fremsendes til Gitte La Cour Johansson (gbo@penst.dk <mailto:gbo@penst.dk>) og Anders Dupont (add@penst.dk <mailto:add@penst.dk>).

Fristen for at komme med bemærkninger til lovudkastet er den 14. marts 2011 kl. 17.00.

Evt. spørgsmål mv. kan rettes til Anders Dupont på telefon 22 61 69 59.

Venlig hilsen

Anders Dupont

Pensionsstyrelsen

Beskæftigelsesministeriet

Merie Ziberi

Fra: Anders Dupont**Sendt:** 7. marts 2011 08:32**Til:** Gitte La Cour Johansson**Emne:** Fwd: BESKÆFTIGELSESMINISTERIET - HØRING over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Lægges på sagen og printes ud og lægges i samlemappe tak

Anders Dupont
Sendt fra min iPhone

Start på videresendt besked:

Fra: Dorrit Vanglo <dv@ld.dk>**Dato:** 6. mar. 2011 18.49.44 CET**Til:** "Anders Dupont" <add@penst.dk>**Emne:** RE: BESKÆFTIGELSESMINISTERIET - HØRING over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Kære Anders Dupont

LD kan tilslutte sig lovforslaget i den foreliggende form.

Med venlig hilsen

Dorrit Vanglo

Vicedirektør

LØNMODTAGERNES DYRTIDSFOND

VENDERSGADE 28, 1.SAL

KØBENHAVN K 1363

Telefon: +45 33 36 89 00 - Direkte:+45 33 36 89 30 - Fax:+45 33 36 89 01 - CVR-

NR: 61 55 28 12

<A HREF=<http://www.ld.dk>>WWW.LD.DK

-----Original Message-----

From: Anders Dupont [mailto:add@penst.dk]

Sent: 2. marts 2011 23:36

To: ftf@ftf.dk; da@da.dk; lo@lo.dk; ac@ac.dk; info@sala.dk; fa@fanet.dk; lh@lederne.dk; jurkolding@krifa.dk; kaf@kaf.dk; kl@kl.dk; regioner@regioner.dk; atp@atp.dk; LD; fp@forsikringogpension.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; ae@ae.dk; mail@dbmf.dk; dvca@dvca.dk; nationalbanken@nationalbanken.dk; danmarks@skibskredit.dk; da@da.dk; nfo@danskeerhverv.dk; dirf@dirf.dk; metal@danskmatal.dk; fagligt@danskeadvokater.dk; di@di.dk; eogs@eogs.dk; post@finansforbundet.dk; mail@finanshus.dk; mail@finansielstabilitet.dk; mail@finansraadet.dk; forbrugerombudsmanden@kfst.dk; fbr@fbr.dk; fsr@fsr.dk; sekretariat@fdr.dk; riomfr@fo.stm.dk; riomgr@gl.stm.dk; hvr@hvr.dk; info@ifr.dk; kl@kl.dk; kfst@kfst.dk; sekretariatet@lopi.dk; mail@realkreditforeningen.dk; rkr@rkr.dk; rbf@regionalebanker.dk; info@rigsrevisionen.dk

Cc: Gitte La Cour Johansson; Bent Nielsen; Rikke Mark Seerup; Jens Brøchner; Kirsten Weber Olsen; Lise Fangel

Subject: BESKÆFTIGELSESMINISTERIET - HØRING over forslag til lov om ændring af lov om ATP, LD og forskellige skattelove (delvis harmonisering)

Høring over lovforslag om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove

(Delvis harmonisering af investeringsregler og endelig afvikling af SP-regler m.v.)

Pensionsstyrelsen sender hermed udkast til forslag til lov om ændring af lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og forskellige skattelove.

Eventuelle høringssvar, bemærkninger mv. fremsendes til Gitte La Cour Johansson (gbo@penst.dk <<mailto:gbo@penst.dk>>) og Anders Dupont (add@penst.dk <<mailto:add@penst.dk>>).

Fristen for at komme med bemærkninger til lovudkastet er den 14. marts 2011 kl. 17.00.

Evt. spørgsmål mv. kan rettes til Anders Dupont på telefon 22 61 69 59.

Venlig hilsen

Anders Dupont

Pensionsstyrelsen

Beskæftigelsesministeriet